Published and distributed under permit (No. 751), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба присилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ — Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association. — SINGLE COPY 4 CENTS

РІК XXVIII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 18-го МАРТА 1920. ЧИСЛО 34. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, MARCH 18, 1920. No. 34.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

„ВІДНОШЕННЄ АНГЛІЇ СУПРОТИ УКРАЇНИ Є ВОРОЖЕ" — КАЖЕ ШЕЛУХИН.

Цікаві виводи члена української мирової делегації в Парижи.

ПАРИЖ, 20 лютого. — „Українська Республіка", яку видає мирова делегація Української Народної Республіки в Парижи, помістила статтю члена делегації Сергія Шелухина, в котрій автор доказує, що відношенє Англії супроти незалежности України є цілком ворожe.

„Факти виявляють, — каже С. Шелухин — що нині руководячі англійські політичні круги шукають економічного поневолення України в користь Англії. Длятого вони стараються довести український нарід до найбільшої нужди. Україну до руїни, а французьких, бельгійських та инших конкурентів, які вклали свої капітали в українські підприємства, до знесилення.

„До війни, навіть в половині 1914 року, російські реакціонери, централісти і панруси вели проти Англії отверту агітацію, і наприклад Пуришкевич в 1913 р. зібрав гроші, щоби післати Росіян в Германію для навязання з нею роботи проти Англії. Нині, — неначе длятого, щоби помститися, — Англійці вибирали своїм знаряддєм отсі самі круги, які завше були найлютійшими ворогами українського народу, і примушують їх служити інтересам Англії.

„До війни англійська торговельна фльота в українських портах Чорного моря перевисшала инші кораблі майже в три рази. Англійці через ті порти возили товари для України і вивозили тільки українське майно. Инакше й бути не могло, бо Московщина через ті порти нічого свого не вивозила і нічого для себе не одержувала. Україна була англійським ринком. Англія і далі заінтересована, щоб сей ринок належав їй.

„Алеж Україна має стільки природних богатств, що в торговлі з нею заінтересовані й инші. Цілком зрозуміло, що коли Франція заявила свої особливі претенсії на український ринок і в падолисті 1918 року окупувала Одесу, Миколаїв і Херсон, то се Англійцям не подобалось. Потім, коли Франція покинула ті порти, богато Англійців потирали свої руки від задоволення. Настала їх черга.

„Під претекстом боротьби проти російських большевиків Англія вдійсности шукала собі економічних вигод. Пославши війска на північ Росії, вона послала і машини та кораблі, щоб рубати й вивозити ліс. Робила тесаме, що Німці на Україні, учинивши окупацію, вивозивши збіже, цукор, шкіри, і удаючи начеб то воюють проти большевиків".

Вислали ратункову комісію на Україну.

НЮ ЙОРК, 17. марта. — Американський Жидівський Ратунковий Комітет вислав малий відділ людий з грішми і медицинами на Україну, щоб там несли поміч своїм братям.

ЛЕНІН ГОВОРИТЬ ПРО ЦІЛИ БОЛЬШЕВИКІВ. НА УКРАЇНІ.

А тими цілями є: вивезти з України як найбільшу скількість поживи.

ПАРИЖ, 7. марта. — На засіданню московського центрального виконавчого комітету Ленін заявив, що господарська кріза в Московщині усунена, відколи занято Україну і Сибір. Треба тільки вивезти відтіль до центра як найбільшу скількість поживи. „Се — казав Ленін — мусимо осягнути, так як осягнули військові цілі. Всі наші военні сили повинні бути зужиті для розвязки сеї справи. В найблизшому місяці мусимо вирватись зовсім з тяжкого положення й перебороти на завсіди транспортову крізу, голод і холод".

ПАРИЖ, 16. марта. — Большевицька політика на Україні не змінилась. З усіх місцевостий доходять вісти, що так тепер, як і тамтого року, большевики арештують усіх видних українських діячів, не виключаючи й соціялістів.

В Києві большевики арештували Ткаченка й Ю. Мазуренка. Арештованих вивезено в Московщину і там інтерновано. Інтерновано також делегацію Української Директорії, що гостила в Москві, в особах Бендзі, Любинського й С. Мазуренка.

Вся влада в контрольованій большевиками Україні находиться в руках Москалів. Краєвий промисл цілком зруйнований діяльністю большевиків.

Кубанщина знова проголосилась самостійною.

ПАРИЖ, 27. лютого. — З Букарешту сповіщають, що кубанські козаки, під проводом президента Кубанської Української Ради, Макаренка, скинули правительство настановлене Денікином і поставили своє. Тепер Кубанщина знова самостійною державою і Кубанці звернулись до Українців з просьбою перебрати на себе державну організаційну роботу на Кубанщині. — Проголошено загальну мобілізацію проти большевиків.

Галичани не воюють спільно з Петлюрівцями.

НЮ ЙОРК, 17. марта. — Кореспондент тутешнього „Ворлда" доносить з Варшави, що українська армія, яка стоїть тепер під посередним проводом Семена Петлюри, числить всього 10.000 жовнірів. 30.000 галицько-українських військ находяться під командою генерала Павленка, і вони боряться цілком незалежно від Петлюри, а лише в деяких случаях кооперують з його армією.

Страшний тиф, який поширився по цілій Україні, здесятковує обі українські армії. Гірші відносини панують між жовнірами Петлюри, бо майже всі вони хорі. В галицькій армії є хорих кілька тисяч. Смертність є страшна, бо майже половина хорих умирає.

З Канади належить висилати гроші на передплату „Свобода" лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового долара.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

ГОМПЕРС АТАКУЄ АМЕРИКАНСЬКИЙ ФЕДЕРАЛЬНИЙ ТРИБУНАЛ.

Робітничий провідник взиває робітництво показати ворогам свою силу.

ТРЕНТОН, Ню Джерзи, 15. марта. — Самуїл Гомперс, президент Американської Федерації Праці, промовляючи тут нині до величезного здвигу робітників, атакував прогібіцію, визискувачів, міністра справедливости та найвисший федеральний трибунал.

Гомперс взивав робітників, щоб задемонстрували свою силу, покинувши при виборах тих послів, котрі йдуть проти інтересів зорганізованого робітництва. Він також взивав робітників, щоб тямили і ніколи не забули того, що міністер справедливости Палмер видав углекопам заборону страйкувати, а найвисший федеральний трибунал часто видає корисні оречення для інтересів капіталу.

Заборона червоного прапора є неконституційна.

САН ФРАНЦІСКО, Каліфорнія, 17. марта. — Краєвий найвисший суд видав оречення, що заборона місцевих властий в Лос Анджелис на червоний прапор є неконституційна.

Американець купив статую Гінденбурга.

ПАРИЖ, 16. марта. — Величезну деревляну статую німецького генерала Гінденбурга купив, як доносять, один Американець, котрий буде виставляти її публично. Продажа викликала голоси обурення по цілій Німеччині.

Робітництво в Род Айленд проти робітничої партії.

ПРОВІДЕНС, 15. марта. — Краєва Федерація Праці в Род Айленд на своїй річній конференції в Потокет по острій непогоді заявилась проти формування політичної робітничої партії, узнаючи за конечне попирати при виборах кандидатів старих партій, котрі відносяться прихильно до робітничих інтересів.

Буджет стейту Ню Джерзи.

ТРЕНТОН, 15. марта. — Буджетова комісія сойму обчислила, що на 1921 рік стейт Ню Джерзи буде потребувати 12,000.000 долярів на свої потреби.

Буджет стейту Ню Йорк.

ОЛБАНИ, 15. марта. — Буджетова комісія сойму предложила нині соймови до приняття стейтового буджету на рік 1920—1921. Буджет виносить 110,000.000 долярів.

Буджет за минувший рік виносив 96,000.000 долярів і було 15 мільйонів долярів недобору.

Федеральний агент звичайним злочинцем.

НЮ ЙОРК, 16. марта.—Стюарт МекМуллин, федеральний прогібіційний агент, що убив недавно шофера Карлтона, застав узнаний убийником першого степеня. Кілька свідків зложило під присягою заяву, що Карлтон не кидався з ножем на МекМуллина і не дав причини агентови до убийства.

Прокуратор, що оскаржував федерального агента, доказав лаві присяглих, що дійсне імя МекМуллина є Джан Конвей. Він є записаний в поліційних книжках як перші кляси злочинець і за убийство сидів уже пісць літ в нюйорській тюрмі. Конвей жде тепер кара смерти. Він не повинен був убивати чоловіка, коли сей не спротивлявся арештованню.

Канада ратифікувала мир.

ОТТАВА, 16. марта. — Канадійський парлямент ратифікував нині болгарський мировий договір.

ХОЧУТЬ ЗАКЛЮЧИТИ ЦІЛКОМ ОКРЕМИЙ МИР З НІМЕЧЧИНОЮ.

Республіканські сенатори не хочуть вірити, що Вілсонів договір буде принятий.

ВАШИНГТОН, 16. марта. — Республіканські провідники в американськім сенаті стратили вже надію, аби договір Вілсона, заключений з Німеччиною, міг бути принятий. З огляду на се декотрі сенатори вже носяться з думкою внести резолюцію о заключенє окремого мира з Німеччиною.

В кождім разі резолюція о окремий мир не буде внесена скорше, аж по тім, як окажеться, що Вілсонового мира не мож ратифікувати. Коли сей мир буде відкинений, один з сенаторів внесе резолюцію, аби проголосити мирний стан між Злученими Державами і Німеччиною.

На случай, як Злучені Держави, а властиво федеральний сенат, постановлять заключити окремий мир з Німеччиною, то сенатори будуть домагатись, аби в договорі було сказано, що Америка не покине своїх европейських союзників в критичній хвилині.

Домагаються незалежности для Ірляндії і Кореї.

ВАШИНГТОН, 16. марта. — Сенатор Шілдс, демократ з Тенесі, вніс резолюцію в виді додатку до мирового договору, щоби Злучені Держави признали незалежність Ірляндії. Резолюція звучить:

„Злучені Держави, розуміючи принцип самовизначення народів і рівнозначність усіх правительств в родині Союза Держав, домагаються щоби Велика Британія признала істнування і політичну незалежність Ірляндської Республіки, та щоб згодилась, аби она війшла в члени Союза Держав з таким правом, яке мають инші суверенні незалежні правительства".

Сенатор Томас, демократ з Колорадо, зажадав, аби додаток, внесений сенатором Шілдсом, був примінений також до Кореї.

Сенат не хоче потвердити міністра закордонних справ.

ВАШИНГТОН, 17. марта.— Сенатська комісія для закордонних справ покликала новоіменованого міністра закордонних справ Бейнбріджа Колби ставитись на переслуханнє в справі закидів одного визначного Американця, на імя Герберта Парсона. Колби повідомив комісію, що принимає запрошенє.

Сенатська комісія, а з нею і більшість сенаторів, є проти Колбія. Вони отягаються з затвердженнем його іменування, однак є всякі надії, що Колби буде остаточно затверджений. Республіканські сенатори, котрі творять тепер більшість в сенаті і від котрих залежить потвердженнє, бояться, що Колби, в закордонній політиці піде цілком на руку Вілсона.

Хоче нових заостренів на чужомовну пресу в Канаді.

ОТТАВА, 16. марта. — Домініяльному парляментови предложено до ухвали законопроект, аби всі чужомовні видавництва в Канаді змусити друкувати поданий матеріял в часописях крім своєї мови також по англійськи або французськи в паралельних колюмнах, як се було рік тому. Се малоб відноситись також до всіх чужомовних часописий, котрі друкуються поза Канадою, але приходять до Канади.

Поляки відзначують Гувера.

ВАРШАВА, 16. марта.—Краківський університет надав Гербертови Гуверови, американському адміністраторови поживи, титул почесного доктора медицини за його службу для Польщі.

„НІМЕЧЧИНА ЗНАЛА ВСІ РУХИ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСК" — КАЖЕ СІМС.

Адмірал каже, що німецькі генерали мали скорше інформації ніж Першінг.

ВАШИНГТОН, 16. марта. — Адмірал Сімс, стаючи нині знова перед сенатською комісією для провірення неточностий в міністерстві фльоти, говорив, що міністерство було дуже недбале в забезпеченню війскових транспортів на початку війни.

Перший транспорт американських війск прибув до Франції лише тому, що йому пощастило. Німці знали про кождий рух американських кораблів. В Парижи навіть женщини знали, скорше чим сам генерал Першінг, коли і якім кораблем ідуть американські війська.

„Заки перший транспорт американських війск прибув до Англії, — каже адмірал Сімс — німецькі газети в Берліні вже на чотири дні передтим повідомили про се своїх читачів". Німці однак не топили американських кораблів, бо не хотіли зворушити до верушка Злучені. Держави, маючи надію, що колись вони будуть потрібні для Німеччини.

Палата послів спротивилась більшій армії, яку був ухвалив сенат.

ВАШИНГТОН, 16. марта. — Палата послів без найменьшої опозиції приняла предложенє війскової комісії, щоби армія Злучених Держав виносила 204.000 людий, — жовнірів і офіцирів. Посли спротивились більшій армії, якої бажав сенат.

Доходовий податок Шікага.

ШІКАГО, 16. марта. — Доходовий податок міста Шікага за 1919-1920 рік виносить около 400,000.000 долярів. Одна лише фірма заплатила 6,000.000 долярів податку, друга 3,000.000 долярів. Число податкодавців виносить 375.000.

Московщина купує 2.000 льокомотив в Америці.

НЮ ЙОРК, 17. марта. — А. А. Геллер, директор торговельного відділу російського савєтського правительственного бюра у Злучених Державах, оповістив, що він має порученє закупити у Злучених Державах 2.000 льокомотив враз з возами. Московське правительство заплатить за товар золотом або иншим средством, коли товар буде доставлений до котроїнебудь пристані савєтської Росії.

НАКОНЕЦЬ СТРАТИВ НАДІЮ...

ТОКІО, 14. марта. — Василь Крупенський, російський амбасадор до Японії з рамени царського режиму, що продовжав сповняти свої функції підчас революції і большевицького режиму, почав пакувати свої річи. Крупенський до сеї пори все ще вірив, що в Росії прийде до власти правительство, котрому він зможе служити. Тут інтересуються тепер питанням, хто перейме по нім будинок російської амбасади.

СЛУЖБОВИЙ ПОДАТОК В ПАРИЖИ.

ПАРИЖ, 15. марта. — Парижська міська рада рішила остаточно, що накладається доходовий податок на слуги. Кождий слуга чи служниця французького горожанства буде платити річно 40 франків податку; слуги з союзних держав будуть платити 80 франків; слуги з невтральних держав 120 франків; а слуги з ворожих держав 200 франків податку.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

ПОЛЬЩА РОЗПУЧЛИВО ПРОСИТЬ АМЕРИКУ О ХАРЧОВУ ПОМІЧ.

Польські зелізничники домагаються кари смерти для визискувачів.

ВАРШАВА, 16. марта. — Польське правительство вислало до президента Вілсона, до сенату і до палати послів просьбу о безпроволочну харчову поміч, аби не допустити до державної катастрофи. Просьба звучить:

„В нормальних часах Польща може виживити сама себе, однак збіже, на якім вона мусить тепер опиратись, зібрано ще перед завішенням оружа. Страшні зниження воєнні зменьшили управи землі. Неможливість спровадити машини і навози зменьшила дуже видатність землі. Збір бараболь знищила завчасна зима. Засобивши рільниче населення, міста і промислові осередки дістають лише половину тої скількости збіжа, яке є їм потрібне. Щоби доповнити недобір, потрібно спровадити з заграниці 600.000 тон збіжа.

„Польське правительство докладає всіх способів, аби витягнути з комори всі домашні засоби збіжа. Воно зарезервувало достаточну скількість надвишки у кождого рільника, платячи за неї ліберальну ціну. Однак то, що зарезервовано, представляє лише три-пяті частин урядового подаю.

„Нарід вже страшно терпить. Тиф шириться у східніх сторонах держави, пожираючи тисячі жертв. Загрожує ще страшнійше положенє. Місцеві засоби вже майже вичерпані. Ограничені імпорти вдержують державу лише до 1-го мая. А опісля наступить загальний голод, коли не прийде ратунок".

ВАШИНГТОН, 16. марта. — Палата послів американського парляменту дозволила Збіжевій Корпорації спродати на догідні сплати 50,000.000 баривок муки для Австрії, Вірменії і Польщі.

ВАРШАВА, 15. марта. — Зелізничники люблинського округа вислали меморіял до польського сойму і домагаються повиження платні і коштів життя, і кари смерти для визискувачів. Робітники кажуть, що се виглядає смішним домагатися більшої платні, коли кошти життя збільшаєть пять разів скорше ніж платня.

Полудневий Шлезвіг остане при Німеччині.

КОПЕНГАГА, 15. марта. — Неурядові звіти про народній плебісцит у другій полосі Шлезвігу вказують, що полудневая частина сеї провінції остане при Німеччині. Німці здобули для себе около 75% голосів населення. — Північна частина Шлезвігу перешла більшістю голосів населення до Данії.

Баден хоче відлучитись від Німеччини.

ПАРИЖ, 16. марта.—Як доносять з Базилеї, в Бадені є сильний рух за відірванням сеї провінції від Берліна і за союзом Бадену з Баварією і Віртембергією.

МОНАРХІСТИЧНА КОНТРРЕВОЛЮЦІЯ В НІМЕЧЧИНІ ПРОВАЛИЛАСЬ.

Канцлер Кап резигнує; Еберт із своїм правительством повертаються знова до власти.

ЛОНДОН, 16. марта. — Становище д-ра Каппа і його правительства є дуже критичне. Гінденбург заявив, що він не попирає нового правительства. На запит канцлера Каппа, чи старе правительство хоче вести переговори з новим, президент Еберт відповів, що жадає безуслівно уступлення нового правительства.

КОЛЬОНІЯ, 16. марта. — Резигнація д-ра Каппа, канцлера нового правительства в Берліні, є неминуча. Полевий маршалок Гінденбург написав лист до нього, щоби він усунувся від власти. Рівночасно Гінденбург порадив президентови Ебертови, щоб він сейчас розписав нові вибори до парляменту. Гінденбург заявив, що він не має жадної звязи з контрреволюцією, якої він не похваляє.

ЛОНДОН, 17. марта. — Канцлер Кап, голова берлінського правительства, зрезигнував в користь президента Еберта.

Большевики мали згодитись на всі услівя, які поставила Румунія.

ЛОНДОН, 16. марта. — Вівторкова телеграма з Медіоляну, Італія, до „Дейли Телеграф" доносить, що між Румунією і савєтською Росією вже почались мирові переговори. Ворожі кроки застановлено 2-го марта. Румунія поставила большевикам слідуючі услівя:

1. Большевики мають вицофати свої війска з сусідства румунського фронту. 2. Безуслівне признание анексії Бесарабії Румунією і ненарушенне румунської території. 3. Большевики мають заперестати свою пропаганду в Румунії. 4. Савєтська Росія має згодитись не давати помочи радикальним елементам в Румунії. 5. Безпроволочне увільнення всіх румунських бранців, які перебувають дальше в Росії. 6. Заключенне торговельних зносин з Росією.

Повисші услівя передано до Москви іскрограмою і Чічерин відповів, що в засаді Росія принимає ті услівя. Сейчас назначено російських повновласників для ведення переговорів з Румунією. Місцем для переговорів Румунія вибрала Дорну Ватру, на Буковині.

Реемігрaція є більша чим еміграція.

ВАШИНГТОН, 12. марта. — Посол Зігель з Ню Йорку, член парляментарної іміграційної комісії, вказує на факт, що після пору у Злучених Державах еміграція переходить іміграцію. Від початку січня по нинішний день до Злучених прибуло 53.000 чужинців, головно з Італії, а відси виїхало 61.000 чужинців, головно до Чехо-Словакії і Польщі. Від часу завішення оружа по конець 1919 року відси виїхало 275.000 чужинців, і майже такесаме число прибуло.

З Канади належить висилати гроші на передплату „Свобода" лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При виміні числять 15 центів від кождого канадійського паперового долара.

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893.

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.75	на рік	$3.75
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$5.00	на рік	$5.00
6 months	$2.50	на пів року	$2.50
3 months	$1.50	на 3 місяці	$1.50
Single copy 4 cents.		Поодиноке число 4 центи.	

З Канади належить висилати гроші лише моні-ордером, а не паперовими грішми, бо сі стоять в Злучених Державах нисше ціни. При вимині числять 15 центів від кождого канадійського паперового доляра.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланню замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщуванні в „Свободі" редакція не відповідає.

АМЕРИКАНСЬКІ І КАНАДІЙСЬКІ УКРАЇНЦІ, РАТУЙТЕ СВОЮ ШКОЛУ В СТАРОМУ КРАЮ!

Відозва до наших американських земляків-патріотів.

Дорогі Земляки! Є у Львові від сорок літ товариство, що удержує українські школи і бурси та видає книжки і часописи для учителів і молодіжи, а називається воно **„Українське Педаґоґічне Товариство"**. Воно перше, ще перед війною, поширило клич серед нашої галицької суспільности „В школі наша будучність" і наш нарід зрозумів сей клич, і запомагав щедро свої рідні школи і бурси. Та шестилітна війна не пощадила й Українського Педаґоґічного Товариства: поницила гарні шкільні будинки і бурси з цілим внутрішнім уладженнем, а довівши нашу суспільність до крайного зубожіння, не дає їй нині можности, запомагати товариство так, як се діялось перед війною. Тимчасом разом з нечуваною дорожнею грошеві потреби товариства помножилися в десятеро.

А вже коли, як коли, то іменно тепер, треба галицьким Українцям своеї, рідної школи!

І Українське Педаґоґічне Товариство мимо ріжних моральних і матеріяльних перепон веде свої школи і бурси, однак, як не прийде поміч, то стане. **В сьому шкільному році удержує пять своїх ґімназій, а в самім Львові сім шкіл і бурсу.** На самі школи потребує місячно понад 100.000 корон.

Вправді перед війною було більше приватних українських шкіл (самих ґімназій було десять!), але товариство й нині не стратило ще надії, що небавом буде їх знова бодай стільки що було кілька років тому!

Але без помочі американських земляків товариство вже не всилі нічого вчинити! Прийдеться хиба школи і бурси позамикати!

Земляки! Американський доляр тепер в Галичині має дуже високу вартість. Кілька тисяч долярів поратувало би рідну школу в Галичині на кілька місяців!

Товариство певне, що в Америці не найдеться ані одна українська душа, котра не змилосердилася би нині над нашою голодною і обдертою шкільною дітворою! Бо нашим дітям треба тепер не тільки подавати науку, але й книжку і кусень хліба й одежу. А за Ваше добре серце пішлють Вам відси дрібні діти щире та сердечне спасибіг!

Адреса товариства така:

Українське Педаґоґічне Товариство (Ukrainian Pedagogic Society), Галичина, Львів, Ринок 10, І. поверх.

У Львові, дня 30. січня, 1920.

ЗА ГОЛОВНУ УПРАВУ УКРАЇНСЬКОГО ПЕДАҐОҐІЧНОГО ТОВАРИСТВА У ЛЬВОВІ:

Антін Гладишовський, Др. Остап Макарушка.

* * *

Від Редакції „Свободи".

Управа Українського Педаґоґічного Товариства у Львові просить за посередництвом нашої ґазети **всі другі українські часописі в Злучених Державах, в Канаді і в Бразилії, щоби помістили сю відозву** і в той спосіб помогли йому в його заходах для ратунку українських шкіл в нашому старому краю.

НА ПОМІЧ УКРАЇНІ.

Український Запомоговий Комітет в Злучених Державах.

Вчера подали нюйорські англійські дневники комунікат У. Н. Комітету, в якому він подає до відома американській публиці про велику потребу помочі в ліках і поживі Україні, а зокрема Галичині, повідомляючи рівночасно, що для несення помочі українському населенню в Европі основано Український Запомоговий Комітет, який небаром зачне акцію за збіркою 1,000.000 долярів від Американців і Українців в Злучених Державах.

ЛІКИ И ОДІННЄ ДЛЯ УКРАЇНИ.

Ню Йорк, дня 16. марта. — У. Н. Комітет одержав сьогодня від Американської Запомогової Адміністрації, якої президентом є Герберт Гувер, письмо, яке сповіщає:

Зединений Американський Комітет Поживи одержав отсю каблеґраму з Копенгаґи, столиці Данії:

Інтернаціональний Запомоговий Комітет в Копенгазі, котрий недавно одержав дозвіл зачати ратункову акцію в Росії, вишле небаром перший транспорт ліків і одіння на Україну.

Скандинавський Центральний Запомоговий Комітет.

Дві ратункові комісії виїхало на Україну.

Українське Інформаційне Бюро з Берліна, столиці Німеччини, доносить під датою 25. лютого, 1920:

Загранична поміч для України.

На Україну виїхало дві ратункові комісії. Одна англійсько-американська із „Society Friends", а одна американсько-жидівська із American-Jewich Distribution Committee. Перша складається з десяти осіб і має на меті достарчати потребуючому населенню на Україні ліки, одінне і поживу. Друга комісія везе ліки і 100.000 долярів для безплатного достарчування населенню ліків. Ся комісія буде розділювати ліки не лише між Жидів, але між усе потребуюче населення без огляду на релігійні ріжниці.

УКРАЇНСЬКЕ СЕЛО.

Ліси дрімучі, тихі, сумовиті,
Ставок з водою ясною як скло.
Хати курні соломою покриті —
То рідний край іріднеє село.
Збіжа кругом: синіє блават в житі,
А панський лан, як море то одно;
Голодний хлоп, в старій подертій свиті —
То рідний край і ріднеє село.
А там і церков. Хрест на ній підтятий
До неба зняв блискучі рамена.
Довкола церкви в неділю і в сьвято
Гурток людий, немов сімя одна,
Сердечно Богу дякує за всьо —
То рідний край, то ріднеє село.

Богдан Лепкий.

В 59-ТІ РОКОВИНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

Шевченкові роковини давно вже стали у нас днем обрахунку національного сумління, судним днем нашого громадського й національного життя. І нині залунають його слова по всій кулі земній, де тільки живе український люд — в Українській Народній Республіці й повстанській Україні, в Українських землях, заграблених Поляками й Румунами. В закарпатській Україні приеднаній до Чесько-словацької республіки українські діти вперше може зацитують перед батьками віщі слова українського пророка. В Сибирі й на Зеленім Клині, в Сполучених Державах, в „холодній Канаді" й „горячій Бразилії" перегортати-муть наші люди свою національну біблію й чути-муть над собою повів тої великої сущої правди, якою перенято Шевченкове слово!

Бог-зна в котрий раз перекидати-муть вони сі знайомі напів вивчені картки, відновлюючи в своїй памяти гіркі поетові докори й огненні наклики до свого народу, Єреміїні плачі над його долею й пророчі віщування нової будуччини, що справджуються тепер.

Так, нам судилось дожити до сеї хвилі, котрої так горяче прагнув наш Кобзар, щоб помиритись з Богом, людьми й життєм, — великого народнього руху, всенародного повстання за визволенне, котре йому тоді вже, 70 літ тому, уявлялось такою невідкличною потребою, такою близкою правдою, що він уже дихав сим повітрем повстання, уже бачив потоки крови, пролиті за визволенне України і ступав по новій, визволеній її землі.

Він був поет, а не дослідник, ні публіцист і він не брався розвивати своїх гадок в подробицях, коли, як і чому те все має статись. Але кількома огненними словами він прорізував пітьму тогочасного українського життя й кидав їх як загострені стріли в серця земляків. І в уважного, неупередженого читача, чутливого на кривду народню, вони не лишали сумніву про те, чого сподівавсь і чого бажав наш великий поет.

Все своє життє він не міг помиритися з поневоленнем свого краю й народу, однаково як з поневоленнем домашнім, внутрішнім, довершеним „неситими панами", так і зовнішнім пануванням над Україною та визиском її чи „пяними царями" чи чужою буржуазією. Те що нині становить для нас істоту поняття державности: незалежність і суверенність народу, **трудящого народу,** його свобода від усякого поневолення й визиску й його необмежена власть — се було Шевченком відчуто вже тоді незвичайно щиро й глибоко й стало його провідною гадкою.

„Чи довго ще на сім світі катам панувати", скорботно питається він раз-у-раз, змінюючи тільки вирази, і з сумом глядить наоколо і з докором бачучи саму німу покору або й служальство перед тими катами. „Вставайте, кайдани порвіте!" кличе він до земляків. Перед вами новий світ, земля очищена від скверни насильства — але вступ до неї треба здобути: він не дається ніякими словесними хитрощами, ніякими еволюціями, до нього йдеться через народній рух, через повстаннє —

щоб збудить
хиренну волю, треба миром,
громадою обух сталить,
та добре вигострить сокиру,
та й заходитись вже будить!

Прихильник любови й братолюбія для сеї висшої мети не вагається кликати свій нарід „окропити ворожою злою кровю" українську землю і волю, в тім переконанню, що инакше вона не може бути осягнена: ніхто її не дасть добровільно, і щасте України й її трудящого люду можливе тільки, „якби не осталось сліду панського в Україні". Отже прийдеться розправлятись без жалісно з усіми „лукавими чадами України", попереджає поет:

Люди
підстережуть вас, на то теж
уловлять і судить не будуть!

І аж тоді оживе правда й принесе на землю „слово нове" —

буде бите
царями сіянеє жито,
а люди виростуть! Умруть
ще незачатії царята,
а на оновленій землі
врага не буде супостата,
а буде син, і буде мати,
і буде правда на землі!

Так переконався поет, і вже тоді знаходив він однодумців. Але широкий загал української інтеліґенції, тогочасної й пізнійшої, як тепер бачимо, не приняв поетових гадок. Зачарований силою царизму, силою капіталізму, силою тих культурних засобів, які вони наняли собі в службу, він не допускає можливости такої революційної боротьби. Як чернець молитви, перечитували покоління української інтеліґенції цілі десятки літ сі віщі слова й остороги поета, на котрого ніби молились, на котрого присягались — ні не вкладали в них, видко, ніякого змісту. Входили вони в одно ухо у неї, а в друге виходили, і оглушені, перелякані стали вони, коли почали збуватись сі пророчі слова — рушив нарід, „заревіли вольні гармати" і поніс Дніпро справді „кров у Чорне море" повз Тарасової могили...

Заметушились, шукаючи помочі на пригашенне народнього руху, на приборканне народу, що почув нарешті в собі силу й спромогу творити своє життє і свою волю. Тісамі вчорашні народолюбці, прихильники українства, Шевченківці, що перед його образом поклони били і що-річні літанії справляли, забігали по передпокоях німецьких оберштів та царських ґенералів, щоб забезпечити себе від „грядущого хама" українського.

Таке довелось нам побачити! Та нема страху! Не поможуть ні обершти ні ґенерали на живу силу народню —

не спасе їх добрий цар,
їх кроткий, пяний господар —
не дасть їм пить, не дасть їм їсти,
не дасть коня вам охляп сісти
та утікать: не втечете
і не сховаєтесь; Усюди
вас знайде правда-мста —

так рече поет!

М. Грушевський.

Женева, 25. лютого.

Др. Осип Назарук.

НЕ НА ЗЛОБУ ДНЯ...

(З віденського тижневника „Воля").

Не на злобу дня, а на злобу десятиліть закроюється те, що вже сталось і дальше діється між Українцями галицькими й наддніпрянськими. Вважаючи „Волю" незалежним орґаном свобідного слова, хочу в ній обговорити ряд питань з ріжних обсягів.

Першим і найбільш пекучим питанням вважаю **заострені відносини між Галичанами і Наддніпрянцями.** Не дурім себе і не затаюймо перед собою дійсного стану справи: Ті відносини глибоко заострені. З обох боків кидають в себе найтяжшими закидами, якими можна кидати, а саме: **закидами про зраду.** Та се хоч яке прикре, одначе воно, на мою думку, ще не таке глибоке й важке в наслідки, як инший масовий прояв. Як відомо, перед польським наїздом втікло на Україну богато цивільних Галичан. Числа їх годі означити. Одначе сміло можна сказати що тих втікачів було богато; що походили вони зі всіх суспільних верств і що була се сіль галицької землі: **се втікали всі ті, що працювали на народній ниві і длятого боялись приходу Польщі** (а, розуміється, мали змогу втечи) **священники, урядовці, селяни і робітники.**

Отож усі ті люди, або майже всі вернулися з України—з найбільшим розчарованнем, яке можна собі представити. Богато з них вернулось навіть на небезпеку, що попадуть в польську тюрму. Богато з них, вертаючись говорило: „Пійду конати в польський табор полонених, а не можу усе дивитись на те, що тут діється..." Богато вивтікало в чужину — ще перед катастрофою. Хто говорив з тими втікачами, яких можна було ужити до найсолоднішої праці, той знає, з яким розчарованнем до наддніпрянських відносин відійшла вітам маса Галичан. А треба знати, що були се переважно люди, які передтим, заки побачили Україну — найбільш рішучо домагались абсолютного злиття Галичини з Україною. Послухайте, що вони говорять тепер...

Всі ті факти вимагають освітлення. Не задля лайки на тих, що провинились, чи не провинились. Бо в революційному часі скрізь діються страшні річи. Хто знає докладнійше історію великої революції у Франції, або ще більшої революції в Росії, яку саме переживаємо, той не дуже дивується тому, що діється на Україні.

Але є одно в тім дивне: Ми не маємо ніяких автентичних даних для з'ясовання того, що сталось, а тимсамим для усвідомлення собі помилок і для науки на найближшу будучність. І на се хотів би я звернути увагу тих, що мають обовязок — з'ясувати се заголови. В першій мірі треба се зробити **в справі закидів взаїмної зради. Що в тій справі знає широкий загал?** Він знає тільки те, що пишуть приватно з обох боків: **Галичани закидають Наддніпрянцям, а особливо Петлюрі і його міністрам, що вони під гарним гаслом „єдности" хотіли одержати право — розпоряжатись Західньою Україною, щоби могти запродати її Полякам** — без ніякого еквіваленту з польського боку. **А знов Наддніпрянці закидають Галичанам, що їх армія перейшла до Денікіна, реакціонера і ворога України.**

Чи, як, що і коли відбувалося се в дійсности, ніхто напевно не знає. Не знає сього не то широкий загал, але навіть загал публіцистів. Навіть офіціяльні особи на високих становищах так баламутно представляють собі і події, що просто прикро дивитись на се (гляди: „Отвертий лист д-ра Михайла Лозинського з дати: Париж, 31. січня, 1920).

І годі дивуватися сьому. Бо до сеї пори ні один ні другий український уряд не вважав за відповідне, видати хоч би збірку документів про договори, які заключили між собою Західна й Східна Україна. До сеї пори ні Кудриновський, ні Павлюк, ні Пилипчук не подали до відома нашій публиці, хто і які заяви уповажнив їх складати в справі Галичини. До сеї пори не відомо публиці з жадного офіціяльного жерела, що переговори з Денікіном наказав провадити головний отаман Петлюра; невідомі ніякі його директиви в тій справі, словом — невідомо докладно ніщо.

З такого фактичного стану, де ніхто нічого докладно не знає, мусять повставати сплетні і лайки та взаїмні рекрімінації, — без жадної користи для з'ясовання справи й науки на будуче, якої так дуже треба. **Не балаканини і лайок, а документів хоче публика!** На основі сих документів кождий думаючий чоловік сам виробить собі погляд на се, хто, в чім, де й коли завинив. **А оба українські уряди мають обовязок оповістити потрібні документи.** Тут годі викручуватись якоюсь „таємницею". Бо не є вже ніякою таємницею, що в Парижі ріжні панове дискредитують галицьке представництво вже за сам факт, що воно галицьке, себто „сепаратистичне". А се було-б немислимим, як би широкий загал знав договори, заключені між обома українськими урядами.

Вже само офіціяльне оповіщенне згаданих документів, директив і т. п. заощадило-б українському загалови сеї маси інвектив і лайок, які затроюють атмосферу. І чому оба уряди не зробили досі сього? Взагалі публика має право почути якийсь офіціяльний звіт про їх роботу, про видані міліярди, про міліони, пропиті деякими місіями, про силу урядовців, які сидять по ріжних „інституціях", про видатність їх праці, про буджет тих установ і т. д.

Друге згадане тут питанне вже не так легко освітити. Але й воно дасться освітити і дасться знайти спосіб на се. На мою думку — сей одинокий спосіб для виясненя другого питання, яке принесло-б нам виясненне цілого ряду питань внутрішніх справ на Україні, є **створити бодай за кордоном спільну репрезентативну орґанізацію,** в якій могла-б з'осередитись опінія загалу. Без того дальше житиме-мо поголосками, взаїмними підозріваннями і лайками.

І знов обовязок, створити таку спільну репрезентативну орґанізацію паде в першій мірі на оба українські уряди. Бо як вони сього не зроблять, то конець кінців мусить прийти час, коли публика не признавати-ме ні одного уряду ні другого, — із-за їх нездатности до життя і праці.

Се було-б очевидно шкідним, а то з тої простої причини, що заки витворилисьби нові осередки політичного представництва ширшого, не кружкового закрою, панувала-б анархія і хаос. Та ніде правди діти: коли анархія і хаос думки панувати мають при істнованню урядів, то колись прийде до того, що кождий скаже собі: Все рівно... Може-б до того „Рівного" не допустили ті, що мають обовязок не допустити.

Групи товаришів з І. Української Бригади в чесько-словацькій республиці.
(На Святий Вечір, 1919).

ДОГОВОРИЛАСЬ ДО ПРАВДИ.

Недавно ще віденська соціялістична газета „Боротьба" містила пропаганду пана Семена Вітика в користь політики Семена Петлюри, однак небаром опісля видно переконалась, що ся політика зійшла на бездорожа і стала її критикувати.

Осьщо пише газета „Боротьба" в 3. числі про політику Петлюри у Варшаві:

Торги в Парижі, в сій кузні світової реакції, скінчились для українського народу Галичини розгромом. Антанта вложила йому нове польське ярмо неволі, тисяч разів гірше давнього, польсько-австрійського.

І яку-ж нужденну ролю відіграли в сих торгах, галицькі мирові делеґати! Місто заняти ясну, тверду, непохитну позицію, позицію повної незалежности в злуці з Україною, вони від самого початку, як манекіни скакали коло польських шляхтичів, шукаючи з ними федерації, чим вводили в блуд світових політиків; з другої сторони танцювали коло представників царської реакції Сазанова і Маклакова, чим побивали рекорд своєї неконсеквенції.

Не диво отже що торги, яких вислідом був славетний статут, над яким вони так усердно з Дмовськими працювали, так покінчились!

Однак **про торги в Парижі можна з певною дозою правди сказати, що там представителі народів „в неласці" були безсилі проти кровожадної захланности малих і великих імперіялістів. Їх голос не находив послуху і торги кінчились проти їх волі. Се стрінуло многі народи в Парижі і з тим, хоч не хоч, коли не маєш сили, треба погодитись.**

Як жеж инакше виглядають торги у Варшаві! Там вже видно добровільну волю політичних купців українського видання, **добровільної продажі отікаючого кровю в нерівній боротьбі за своє визволенне, українського народу Галичини. І тут купці приїхали з України, які предложили оферту продажі бідного народа шляхецькій, безмилосерній польській реакції, з соціялістичним лакеем (Пілсудским) на чолі.**

Поповняючи гаракірі (самовбийство) в боротьбі з російськими большевиками, атаманський уряд, по слезливих відозвах до антанти, по розпучливім „Morituri!".... кинувся в обійми шляхотської Польщі, з криком: Ратуй, а ціна байдужа!

Петлюрівський уряд залицявся до польської куртизани ще в часі, коли український народ Галичини купався у власній крові, в страшній боротьбі з польсько-антантською силою. Вже тоді сидів у Варшаві **Кудриновський,** який, як каже ґазета „Курієр польскі" „сповняв в Польщі функції офіціяльного представника уряду Петлюри". Вже тоді зачались торги над українською Галичиною.

Роботу сю стала продовжати надзвичайна місія **Пилипчука,** яка деклямувала що „український народ так щиро стремить до приязни з Польщею, що не хоче в сім напрямі робити ніяких трудностий" (розумій: у відданню Галичини Польщі) і що для нього „так незмірно важним союз з Польщею, що потрафить підпорядкувати сій справі усі поменьші (?) питання" (розумій: відданнє Польщі Галичини).

Сі оферти однак ще стидливі, закриті імлою фраз.

Ясну оферту продажі української Галичини Польщі предложив доперва в грудні, 1919, **Андрій Лівицький,** який стояв на чолі петлюрівської (так називає польська ґазета „Час") дипльоматичної місії. Він вже купець нахабний, безличний і підлий; він безсоромно продає і в деклярації від імени Української Народньої Республіки заявляє:

„Що територія Української Народньої Республіки має бути установлена з такими кордонами: починаючи від Чорного Моря по річці Дністру і від Дністра між Польщею і Україною по річці Збручу. Далі кордон Української Народньої Республіки на території бувшої російської імперії має пройти на західньо-північній Волині; що політичне становище Східної Галичини розвязується польським урядом в порозумінню з представниками українського народу, мешкаючого в тій провінції; що юридичне положенне землевласників польської національности на Україні регулюється на підставі осібного погодження між українським і польським урядами".

Отже ясно і недвозначно проторговано українську Галичину, та понадто на доказ „доброго виховання" політичних парвенїів перед панами, **ощаджено польських поміщиків на Україні.**

Доповнити торги і дати санкцію деклярації Лівицького, поїхав до Варшави його шеф, отаман і голова Директорії, Петлюра.

І видно, що торги для Поляків чудово пійшли, бо орґан лакея Дашинського „Напшуд" з 4. січня с. р. дуже переконуючо пише, що „лише люди без ширшого політичного зору можуть не доцінювати взаємин, навязаних між головою держави Пілсудським і Петлюрою".

А ціль торгу? Надзвичайна! Вона гідна людий, які торг заключили! Їх національно-політична концепція сягає **лише від Збруча до Дніпра.** Для булави, очевидно, хватить і сеї території, хотяй і се непевно, бо той сам „Напшуд" пише, що **„незалежна Україна, створена кровю і оружєм польським, буде союзницею Польщі, в сій чи иншій формі, в унії чи союзі".** Чудесно! Ми знаємо польсько-шляхотські „унії і союзи"! А коли ми забули, то поспитаймо Литовців!

Так отже торг українською Галичиною між головними купцями заключений. Що він вплинув і на рішенне остаточного торгу в Парижі, то само собою зрозуміло.

Василь Щурат.

ВЕСНА.

І знову йде весна в поля,
І знову в гай несе обнову;
Свій усміх сонцю шле земля,
День воскресення блиснув знову.

Ширшають груди від надій,
На лицях видно їх приміти.
Як гарний день в порі такій!
Як весело, як легко жити!

Спливає з неба благодать
На земний низ, на людське горе;
Пташки довкола гомонять,
Що вже зима весни не зборе:

„Не вік морозам мати міць
І сковувати все в кайдани!
Всім силам смерти впасти ниць,
Коли життє будитись стане!"

ЛЯХИ ВИКИДАЮТЬ УКРАЇНЦІВ!

Зелізнича дирекція у Львові викидає українських зелізничників.

Про льокавт та непринимання до служби українських зелізничників в львівській дирекції, ми писали вже нераз. Цілий світ знає теж про викидування родин, жінок та хорих дітей зльокавтованих українських зелізничників в зимі директором Барвічом і його заступником Носовічом з зелізничних домів, побудованих з фонду та гроший і українських зелізничників.

Тепер п. Барвіч і Носовіч, почали останними часами масово видалювати їх зі служби.

До нашої редакції заходять день в день старі наші товариші зелізничники, які мають за собою нераз 20 — 30 літ служби та яких тепер усунено з посад, без ніякого переслухання, без подання якоїнебудь дісціплінарну комісію, не оглядаючися на ніякі постанови дісціплінарної комісії, кермуючися тільки доносом ріжних вшехпольських „народови-х комітет-ів", які нині зводять звичайно свої приватні порахунки з немилими собі Українцями.

Львівська зелізнича дирекція створила собі тут свою „рад-учтер-ох", яка безправно карає службовиків. Належать до неї директор Барвіч та його заступники і радник Словіковскі з Кракова тепер „пан полковник". В разі перешкоди ославленого Носовіча, входить до сего трибуналу відомий вшехполяк Віктор. Директор Барвіч перший ставить звичайно внесення на викинення зі служби Українців. Досі викинено зі служби кільканайцять наших товаришів, без ніякої причини повідомлюючи їх тільки, що „Ржеч посполіта не замерза коржистач з услуґ Пана".

Коли один з викинених зголосився до дирекції і зажадав вияснення, порадили йому внести подання о приняття до служби в Познанщині. Се вже верх цинізму вшехпольської дирекції.

Що властиво думає собі п. Барвіч і його байрат?

КРИТИКА ПОВИННА БУТИ ЧЕСНА Й СПРАВЕДЛИВА.

(Під розвагу приятелям і ворогам У. Н. К.).

З фінансового звіту Українського Народнього Комітету вороги Комітету хочуть оціновати його діяльність. І посипались коментарі у декотрих часописах, лиш коментарі дуже односторонні, нещирі, а то й ворожі. Дрібненькі круги і маленькі та незначні групи української іміграції вдарили в один акорд, що Український Народній Комітет „розтратив", „промарнував", „протрайнував" кроваву жертву українського іміґранта, зложену на святу справу, — на оборону Галичини. Отсе одинокі коментарі, і вони — як сказано висше — є дуже односторонні та мають своє жерело у тих кругах, які для організування Українського Народнього Комітету нічим корисним не причинились, у збираню фондів на працю Комітету не помагали, плянів праці Українського Народнього Комітету не укладали, — але противно, все і всюди, постійно і на кождім кроці старались шкодити діяльности Комітету, старались підкопувати довіре іміграції до сеї одинокої репрезентаційної української організації у Злучених Державах.

Критика ворога, — в случаю У. Н. Комітету критика його ворогів — тратить свою властиву вартість, та ще й тоді, коли вона є стилізована нерозважно, нарваним і нервовим тоном. Бо тоді без довгої надуми ти приходиш до переконання, що та „критика" не могла вийти иншою з тої лише одинокої причини, що писали її люди, які для Комітету не мали і не мають поважання, а для його праці не мали і не мають вдячности. Се впрочім „критикують" Комітет люди, які крім своєї — кожду иншу працю, хочби й корисну, уважають шкідливою; люди, які крім в собі одних — не бачать в нікім другім щирої волі до народньої праці.

Колиб ми були мали нагоду читати приміром у „Народній Волі" колинебудь бодай яку щиру і прихильну згадку про Комітет, коли вже не статтю; колиб „Народня Воля" була колинебудь замістила один поклик від У. Н. Комітету; колиб редактор „Народньої Волі" був колинебудь піддав бодай один проєкт — добрий чи лихий — для праці Комітету, нині можнаб було инакше дивитись на критикуванє праці Комітету. Кождий бувби тоді признав „Народній Волі" моральне право критикувати Комітет, а так — хочеться відповісти усім напасникам: Не було у вас дрібки моральної помочи для Комітету, будьтеж, панове, джентелменами і вицофайте свої претенсії критикувати працю Комітету.

Воно годі комунебудь заборонити говорити про Комітет. Над роботою Комітету має повне право розводитись уся суспільність, бож Комітет — се організація народня. Але — трохи щирости, трохи доброї волі, а тоді критика випаде бодай вчасти справедливо. Бо критика полягає на тім, щоб дану річ або справу обговорити справедливо. Критика має все дві прикмети: вона ганьбить за всьо зле, але й похвалює за всьо добре. В случаю У. Н. Комітету треба було сказати що Комітет зробив зле, а що зробив добре. За відємну сторону його праці Комітетови належиться нагана; за додатну сторону праці Комітетови належиться признанє. Останній арґумент хто схоче може побивати виразами, що У. Н. Комітет не зробив нічого доброго для української справи. Однак такі вирази булиб безосновними. А колиж люди критикують Комітет лише в той спосіб, що у всій його діяльности бачать лиш одно лихо для народньої справи, тоді люди виказують ясно, що крім ворожих тенденцій супроти Комітету, у них немає нічого красшого.

Головну основу критикування роботи Комітету творить фінансовий звіт Комітету. Комітетови закидають, що на свою політичну акцію він видав забогато гроший. Однак ніхто не розбирає, що на роботу, яку вложив на себе Комітет, та сума, яку він зібрав, була незначною.

Комітет вложив на себе обовязок боронити перед американським світом і в Европі справу України. Головну вагу поставив Комітет на справу Східної Галичини.

Колиб „добрі люди" серіознійше трактували українську справу взагалі, а галицьку зокрема, то признали б, що на оборону сих справ українська іміграція видала замалу суму гроша. Хибаж народню свободу хтось уважає за вірне міряти золотом? Хиба є нині люди, в котрих богатство і золото будиб вартнійші як воля і життє?

Український Народній Комітет зібрав на оборону Галичини сто тисяч долярів, а конечність акції вимагала видати на оборону сеї справи далеко більше. Чи се так страшна сума? Литовці в Америці на оборону своєї батьківщини зібрали кілька разів більше, а скільки видали — того і самі литовські жертводавці не знають. Однак певним є одно, — що зібраних гроший на оборону вітчини Литовці не тримають в банку.

У. Н. Комітет збирав гроші на оборону Галичини. Алеж суспільність наша мусить зрозуміти, що поза оборону Галичини, Комітет мусів вести також пропаганду в необзнакомленому з нашою справою американському світі. З чим взявся був до роботи Комітет? Чи хтонебудь з його попередників виправив був американський грунт під українську справу? Здається, усьо було противно! Організації, що істнували перед Комітетом і також розпоряджали великими фондами народнього гроша, не вспіли були зробити для української справи нічого доброго. Були українську справу замотали так, що Комітет мусів много ріжних перешкод усувати, заки дістався до урядового Вашінгтону. Се чейже коштувало трохи праці і часу. Однак Комітет усунув перешкоди, які стрічали український похід до Вашінгтону і в самім Вашінгтоні, як усунув много инших перешкод.

Річ самозрозуміла, що суспільність не може знати про всю роботу Комітету. Є много справ про котрі годі повідомляти суспільність, бо конечність обставин вимагає, щоб ті справи держати в тайні, аж доки не прийде час і догідна пора на їх висвітлене. Яка користь буде суспільности, коли вона довідається, в який спосіб, яким робом і якими дорогами заходиться Комітет боронити українську справу? Користи великої з того не буде для нас, але для наших ворогів се буде користь надзвичайно великої ваги, бо, знаючи наші способи пропаганди, вони будуть добирати відповідних способів, аби нам пошкодити.

Годі вимагати, щоб обставини політичної акції розумів кождий чоловік. Але дивуватись треба, що тих обставин не хочуть розуміти люди, які сидять на відвічальних місцях. Годі дивуватись, що тих обставин не розуміє Максим Хаврюк і Мирослав Січинський, але дивуватись треба, що їх не хоче розуміти редактор „Народньої Волі" і инші.

Лише крихітку джентельменства у „добрих людий", а критика праці Комітету випаде справедливо.

Провінціонал.

Потап В. Кухта.

ЯК ПРИЙДЕ ЧАС.

Хоч і ворожії напади,
Погроми, звірства, зради,
Навістили тепер нас,
Так всеж ми йдемо; хоч і скуті,
А в серцях наших люті
Думки про пімсту в даний час!
Хоч і Ляхи тепер плюндрують,
Крадуть і на украденім панують,
Та лають, катують нас, —
Ще прийде день заплати,
Ще запануєм в своїй хаті,
Як прийде даний час!
Ми встанем враз, кайдани скинем,
За Україну ми загинем —
Підем до бою всі гуртом,
Здрігнеться Батько ревучи,
І кров злодіїв ме течи
Степами над Дніпром!
Та не приймуть тієї крови,
Дніпро, степи, ані діброви
Не треба її в нас!
Стане Україна в своїй хаті
Де Дон, Дніпро, Карпати,
Як прийде даний час!

Мемфис, Тенн., 5. лютого 1920.

Іван Гундяк.

ЯК РАТУВАТИ РІДНИЙ КРАЙ.

Богато лиха накоїла війна цілому світови. Доброго, по правді, нічого майже не принесла, лишень руїну на кождім кроці. Тому тепер американські, англійські, французькі і инші газети чимало пишуть про реконструкцію, тобто відбудову. Всюди треба відбудови. Терба відбудови знищених сіл і міст, треба відбудови торговлі, промислу, рільництва, шкільництва і т. д.

Гаразд би і нам про відбудову подумати. Говориться й пишеться в нас чимало про ратунок рідного краю. Без сумніву висока й гарна річ ратувати рідний народ запомогою. Але... Як би ми, американські Українці, навіть і спромоглися на се, щоб всіх наших голодних земляків накормити, нагих приодіти, то здається мізерна ще поміч. Така запомога нашого народу на ноги не поставить навіть і в случаю, як що ми спромоглибся таку запомогу давати рідньому краєви через років десять.

Ми звикли дивитись тільки, так сказатиб, перед ніс. Се замало. Треба глянути в будуччину.

Сказав мабуть Гувер, що треба щоб Европа взялась сама себе ратувати, щоб взялась до роботи. Лишень в тій роботі її ратунок. Иншими словами рецепта Гувера се нiщо инше, а американський клич help yourself.

Не перечу, що нам належить нужду наших братів злегчити запомогою. Але треба з другого боку подумати над способом, як поза запомогою дати нагоду нашим братам станути на ноги, щоб вони собі самі помагали. Бо не згине такий чоловік, що сам собі може поміч дати.

Україна, — рільничий край. Звали її шпихлірем Европи. Бо земля наша врожайна. Але як би так порівнати наше старокраєве рільництво з американським — яка велика ріжниця. Колиб наше рільництво стояло так високо, як американське, то й ми стоялиб висше.

В краю наш народ десять разів більше часу витрачує на управу ріли, як американський фармер. Орють в нас нивку один день, то ще добре. Волочуть другий день. Сіють, знов день. Знов волочуть. І так на весноване, на жниво, на звожене збіжа, на молоченне йде премного часу. Американський фармер справляється з тим скоро, коротко. **Бо американський фармер має машини.**

Сего й нам треба. Є з деяких наших сіл кількадесять людий в Америці. Три четверті з них поїдуть до краю. Повезуть гроші і збогатять ними в першій мірі ворогів. Приїдуть до краю, кождий схоче купити пару коний, віз, плуг, борони, рало і т. п.

А як би так вони, двайцять, чи трийцять до спілки повезли з собою до краю американські рільничі машини. Гадаєте не добре булоб?

Є трактор, що оре, волочить і сіє. Є машина до жнив. Є машина до молочення. — „трок", на якім можна десять возів снопів помістити. По одній такій машині, то трийцять людий, як не більше можуть прекрасно без коний обійтися. Меньше коштує, бо машина не їсть ані сіна, ані оброку. Машиною скорше можна з роботою справитися як десятьма парми коний. Машиною час щадиться. А час то гроші. Машинами наші рільники богатілиб. А з тим іде просвіта. А з просьвітою йде свобода.

Чи не добре булоб подумати над тою справою?

(P. S. Богато інформацій дотично рільництва можна черпати в англійським рільничім журналі: „The Country Gentleman", Independence Square, Philadelphia, Pa. Се є тижневник, коштує 2 дол. річно; 5 центів за число).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. —ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТР., ДЖЕРЗИ СИТИ, Н. ДЖ.

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

(Продовженнє).

ЗАМІТКА. Канцелярія У. Н. Комітету старається вишукати адреси Українців в Америці для їх кревних і знакомих в старому краю, і навпаки — адреси Українців в старому краю для їх кревних і знакомих в Америці, аби в той спосіб помогти їм для взаїмного порозуміння по довгій розлуці.

Канцелярія У. Н. К. робить се через Американсько-Українське бюро в Ню Йорку (American Ukrainian Exchange, Inc.), через переписку і через пресу в старому краю і в Америці.

Сю роботу буде Канцелярія У. Н. К. продовжати і на будуче, одначе кошти, звязані з веденєм сього відділу, мають покрити інтересовані особи. Длятого кождий, до кого є лист або картка, присилаючи зголошене за сим листом або карткою, має рівночасно залучити 50 центів в марках або даймах, почім його лист або картка буде відіслана.

При зголошеню треба також подавати число листа, як було подано в газеті.

Головна Канцелярія Українського Народнього Комітету одержала отсї листи від Українців з Европи для їх рідні або знакомих в Америці.

З ГАЛИЧИНИ.

295. Іван Таніч, Краків, пошукує Франца Гондика. Перебував в Брукліні. Є лист до него.

296. Марія Осьмак, Львів, пошукує Івана, Осьмака, батька, з Немирова. Перебував в Канаді.

297. Евстахій Вільчинський, Скалат, пошукує Стеф. Вільчинського, стрия. Перебував в Філядельфії, Па. Є лист до него.

298. Дмитро Пристай, Калинів, пошукує Анни Пристай. зам. Заломська, дочки. Перебувала в Коннектікот стейті. Є лист до неї.

299. Петро Стецик, Скалат, пошукує Евдокії Миколюк, сестри. Перебувала в Дітройт, Міш. Є лист до неї.

300. Олена Яворська, пошукує Наталії Яворської, зі Стрілок, пов. Старий Самбір. Перебувала в Пенсилвенії. Є лист до неї.

301. Ольга Ямрозікова, Львів, пошукує Володимира Данилевича. Перебував в Шікаго, Ілл. Є лист до него.

302. Юлія Климончук, Залуки, пошукує Панька Климончука, мужа а діти батька. Є лист до него.

303. Стефан Дорош, Кореница, пошукує др. Павла І. Дороша, брата. Перебував в Каліфорнії. Є лист до него.

304. Рузька Петришин, Миколаїв, пошукує Михайла Петришина, мужа. Перебував в Пенсилвенії. Є лист до него.

305. Ірина Шевдра, пошукує Василя Шовдру, мужа і Семка Іванкова, брата, з Целієва, пов. Гусятин. Є лист до них.

306. Тома Ракобовчук, Львів, пошукує Палазі Ракобовчук і Катерини Тенько. Перебували в Монтреалі в Канаді. Є лист до них.

307. Іван Крупка, Рогатин, пошукує Осипа Крупки. Є лист до него.

308. Мальвіна Виноградник, Снятин, пошукує Михайла і Антона Формусевича. Перебували в Канаді. Є листи до обох.

309. о. Михайло Черняга, Княжолуки, пошукує Івана Олійника, Перебував в Пенсилвенії і Миколи Лутана. Перебував в Пенсилвенії. Є листи до них.

310. Михайло Сенявський, Медика пошукує П. Сенявського, брата. Є лист до него.

311. Анна Баран, Перемишль, пошукує Петра Барана. Є лист до него.

312. Василина Мочорук, Городенка пошукує Василя Мочорука, брата. Є лист до него.

313. Іван Федів, пошукує Петра Федова, з Свидови, пов. Чортків. Є лист до него.

314. Марія Бобесюк, Збараж, пошукує Романа Бобесюка, мужа. Є лист до него, і мілітерпас.

315. Степан Михайлюк, Гладишів пошукує Андрія Панагуза. Є лист до него.

316. Евдокія Кіндзерська, Струсів, пошукує Михайла Галуги. Є лист до него.

317. Варвара Королюк, Сокаль, пошукує Теодора Королюка, з російської України. Є лист до него.

318. Настуня Юрів, Перегінсько, пошукує Теодора Юріва, мужа. Є лист до него.

319. Настя Дзавала, Залаве, пошукує Івана Дзавалу, сина. Є лист до него.

320. Григорій Стефанюк, Блудники, пошукує Варвари і Михайла Кутнього, дітий. Є лист до них.

321. Тимко Гуменюк, Богатківці, пошукує Івана Гуменюка, брата. Є лист до него.

322. Йосифа Ясновська, Дубляни пошукує Пилипа Ясновського, мужа. Є лист до него.

323. Микола Хруставчук, Коршів, пошукує Івана Хруставчука, батька. Є лист до него.

324. Тустановська, Рава Руська, пошукує Вячеслава Тустановського. Перебував в Ню Йорку. Є лист до него.

325. Марія Біленька, Попівці, пошукує Максима Бика. Є лист до него.

326. Михайло Чорний, Скалат, пошукує Льва Білика. Є лист до него.

327. Кузьма Влашин, Більче Золоте, пошукує Деня Влашина. Є лист до него.

328. Анастазія Грицик, Янів, пошукує Івана Грицика. Є лист до него.

329. Мартин Хитрий, Филипківці, пошукує Василя Хімюка. Є лист до него.

330. Параска Цікалик, Кути Старі пошукує Івана Цікалика. Є лист до него.

331. Марія Диндюк, Заболотці, пошукує Петра Диндюка, мужа а дочка батька. Є лист до него.

322. Петро Данилюк, Рашків, пошукує Олекси Данилюка. Є лист до него.

333. Теодор Перепічка, Бидло, пошукує Ілька Вітенька. Перебував в Літл Фолс. Є лист до него.

334. Анна Святинська, Потік Золотий, пошукує Антона Святинського. Перебував в Лілвокі, Віс. Є лист до него.

335. Анна Бородайкевич, Монастириска, пошукує Володимира Бородайкевича, сина. Перебував в Півн. Дакоті.

336. Іван Угорчук, Сколе, пошукує Олексу Угорчука, брата. Перебував в Пенсилвенії. Є лист до него.

337. Евфрозина Чуда, Львів, пошукує Володислава Шумлянського і Густаву Шумлянську. Є листи до обоїх.

338. Йосиф Івасюк, Коломия, пошукує Івана Івасюка, брата. Перебував в Канаді. Є лист до него.

339. Текля Мацелюх, Бірки Великі, пошукує Федька Мацелюха, мужа. Перебував в Канаді. Є лист до него.

340. Павло Нагорняк, Стрий, пошукує Доміцелі Нагорняк, зам. Фришчин. Перебувала в Шікаго. Є лист до неї.

341. Розалія Дідух, Тернопіль, пошукує Василя Дідуха. Перебував в Пенсилвенії. Є лист до него.

342. Іван Савчук, Довгополе, пошукує Михайла Савчука, сина. Перебував в Дітройт. Є лист до него.

343. Марія Филипчук, Гвоздець, пошукує Анни Филипчук, доньки. Перебувала в Дітройт. Є лист до неї.

344. Василь Петрук, Волчківці, пошукує Івана Петрука, Миколи. Перебував в Канаді. Є лист до него.

345. Роман Дудик, Сасів, пошукує Сильвестра Черняка. Перебував в Брукліні. Є лист до него.

346. Евген Храпливий, Збараж, пошукує Петра Храпливого. Перебував в Шікаго. Є лист до него.

347. Тадей Скотинський, Ярослав, пошукує Скотинського, стрия. Перебував в Канаді. Є лист до него.

348. Петро Годованець, Перемишль, пошукує Миколи Скоревича. Є лист до него.

349. Василь Романець, Конюшків, пошукує Станислава Романця. Перебував в Канаді. Є лист до него.

350. Микола Яблонський, Золочів, пошукує Василя Яблонського, брата. Перебував в Ню Джерзи. Є лист до него.

351. Анна Василькова, Косів, пошукує Михайла Василькова, мужа. Перебував в Міннесоті. Є лист до него.

352. Юлія Климончук, Залуків, пошукує Панька Климончука, мужа а діти батька. Перебував в Канаді. Є лист до него.

353. Іван Пуківський, Потутори, пошукує Теодоро Янковського. Перебував в Бостоні. Є лист до него.

354. Антін Шелепка, Чернилів Руський, пошукує Марії і Онуфрія Чубко, і Федька Починок. Перебували в Ню Йорку. Є лист до них.

355. Анна Романишин, Тернопіль, пошукує Володислава і Анастазію Чижова, Є лист до них.

356. Катерина Ковальчук, Яблонів, пошукує Михайла Ковальчука, сина. Перебував в Дітройт. Є лист до него.

357. Кароль Ольшанівський, Галич, пошукує Володимира Ольшанівського, стрия. Перебував в Шікаго. Є лист до него.

358. Анеля Ольшанівська, Галич, пошукує Андрія Ольшанівського, мужа. Перебував в Канаді. Є лист до него.

359. Гриць Курпіль, Диків Старий пошукує Луця Курпіля, сина. Є лист до него.

360. Марія Серафинович, Котлів, пошукує Йосифа Серафиновича, брата. Перебував в Йонкерс, Н. Й. Є лист до него.

361. Анастазія Новаковська, Перемишль, пошукує Гната Новаковського, мужа. Перебував в Йонгставн, Огайо. Є лист до него.

362. Анна Романишин, Тернопіль, пошукує Михайла Суходольського. Перебував в Канаді. Є лист до него.

363. Григорій Бомба, Богданівка, пошукує Стефана Бомби, брата. Є лист до него.

364. Павло Садовський, Підгайці, пошукує Богдана Садовського, сина. Перебував в Йонкерс, Н. Й. Є лист до него.

365. Тодор Гаврилюк, Збараж, пошукує Івана Гаврилюка, сина. Перебував в Канаді. Є лист до него.

366. Петро Левицький, Ланцут, пошукує Тимофея Юревича, батька. Перебував в Брукліні, Н. Й. Є лист до него.

367. Микола Коц, Львів, пошукує Миколи Білобрана, вуйка. Є лист до него.

368. Матвій Бойко, Мостиці, пошукує браята. Перебував в Ню Йорку. Є лист до него.

369. Александер Карабін, Бібрка, пошукує Антона Карабіна, сина. Перебував в Ню Йорку. Є лист до него.

370. Марія Гаврилків, Кодлубиска, пошукує о. І. Купчинського. Перебував в Канаді. Є лист до него.

З ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

371. Орест Габлинський, пошукує о. Максима Березінського Поповича. Перебував в Канаді. Є лист до него.

372. Василь Басумак, пошукує Сеня Басумака, брата. Є лист до него.

373. Іван Дзісь, пошукує Луця і Анну Заяць, Данила Дзіся. Є лист до них.

374. Степан Качмар, пошукує Петра Качмара, брата. Є лист до него.

375. Андрій Градовський, пошукує Стефана Градовського, стрия. Є лист і фотографія до него.

Кождий, до кого є лист у сьому виказі, нехай подасть свою точну адресу, залучить марки і заадресує:

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE OF U. S.,
30 E. 7th Street, New York, N. Y.

а лист сей буде висланий.

Канцелярія У. Н. Комітету.

ЧАС БОРБИ

Наука уживає всеї своєї сили для поборення тих невидимих сотворінь, які нападають на наше тіло і спричиняють недуги і смерть.

Лікарі борять ся проти сим небезпечним ворогам людства аби їх убити або прогнати їх з нашого тіла.

ПРИДНІПРЯНЦІ У ЛЬВОВІ.

(З львівського українського дневника „Нова Рада").

Лиха доля вчинила, що в столиці Придністровя опинилося останніми часами богато наших братів Придніпрян. Ролі зміняються. Були наші у них; заїхали вони і до нас. Вправді не серед найкрасших умовин живуть вони тут у Львові, не серед сердечного приняття українським громадянством, не як дорогі гості, або горячо очікувані делегати, але в кождому разі як наші брати, як члени одної сімї. Що відношенне може між ними і нами не такі як бажалобся би; що братерська згода і любов захитані, се лише хвилевий чутєвий настрій, се інстиктовний жаль, що відрухово видобувається з груди кождого заведеного у свойому довірю. Але сей жаль не відноситься до тих наших терплячих гостий-братів; не до сих нещасних скиталців по ворожих бруках і таборах, а до тих, що дали заманити себе утопійним надіям; що поважилися з легкої руки позбутись Придністрян з великої спільної сімї; до тих, що не мали би чола показатися між нами у Львові. А ті, що тут з конечности живють; що їх воєнне люте веремя сюди кинуло; що ділять з нами всі „благодаті" звісного договору, — сі нам не лише милі любі гості, але дорогі братя, братя з Придніпрянщини. А богато їх тут голодує, на хліб насущний гірко працює, в зимних мурах ночі проводить.

Тому повинні вони се відчути і чутися з нами заедно, як одно нерозривне тіло серед чужих оков. Повинні збутися несправедливих упереджень до „Галичан", а тоді зіллемося в одну гармонійну українську громаду, як се власне в минулу неділю було.

Забава улаштована заходом перебуваючих у Львові Придніпрян салї „Народнього Дому" була звеном, що злучило і Придніпрян і Наднїстрян в одну щиру, себе розуміючу і спільною душею живучу, родину. Не було там ні „Галичан" ні „закордонців", а було українське громадянство. І щезли були непорозуміння, упередження, взаїмне недовіре, а настала згода, вирозуміне, повиділась обопільна любов. Тому сей „чайний вечір" з 1. лютого с. р. має своє велике значінне, а головно під нинішню хвилю. Вагу сих товариських сходин зрозуміла як слід українська львівська громада і численно прибула на се їївечір. Можна було завважити таких представників як б. австр. міністер д-р Горбачевський, проф. унів. д-р Студинський, дир. „Днїстра" др. Федак, о. Куницький, весь Український Горожанський Комітет, представники инших українських товариств, заступники всіх трох українських пресових органів, весь жіночий світ і молодіж. Вечір випав дуже симпатично. Все було переведене після оголошеної програми, що була дуже богата в щасливі помисли і приємні несподіванки. А найкращою несподіванкою був правдивий придністрянський козачок, який був заімпровізований і майстерно виведений одною парою. Львовяни дивились на зовсім нову річ, а львівські танцюристи не могли налюбуватися ним. Кождий, хто лише був, зазнав дуже приємного враження і тішився, що так все пощастилося. А зависло се від двох обставин: що дописала публика і що виконанне програми вечера найшлося в умілих руках аранжерів. Вложили найбільше труду в сей „чайний вечір" дд. Тризоренко і Порохівський.

Дохід з вечера був призначений половиною на Український Горожанський Комітет, коло котрого незасібні Придніпряни також групуються, а половиною на підмоги полоненим Придніпрянцям.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНИ.

Подаючи дальший виказ жертводавців на Фонд Оборони Галицької України, Канцелярія Українського Народнього Комітету подає до відома всім своїм членам і жертводавцям, що збірки, надсилані до Українського Народнього Комітету в 1920-тім році, будеться голошувати цілком наново, значить, числа порядкові поодиноких жертв будуть іти від одиники вгору, а загальна сума жертв, зібрана в попередному році, не буде дочислювана до загальних сум жертв, надсиланих в біжучім 1920-ім році.

Дальші жертви зложили отсі добродії:

1. Голійок, Масс. На руки У. Н. Комітету зложили жертви отсі добродії: Ф. Ґульовач $5.00; М. Гулейчук $2.00; з продажі українських патріотичних марок $2.50. Разом $9.50. Пересилка 10 центів — Надіслано $9.40

2. Смок Рон, Па. На руки д. Петра Цапара зложили жертви отсі добродії: І. Бунга $5.00; Прокін Савчинський і Ю. Підставський по $2.00; А. Оріховський, Т. Силапан, Г. Оріховський, Л. Качур, А. Остяновський, Ф. Андрейко, Т. Ковалів, А. Соколик, В. Корнас, Л. Макар, М. Мандзяк, А. Мандзяк, Д. Глушко, М. Зґленбіцький, В. Цапар, С. Зіс, С. Ялечко, А. Марущак, І. Терлецький, Н. Туньків, П. Цапар, Ф. Фенчишин, А. Мовчан, С. Оріховський і П. Цапар по $1.00 А. Підкалицький і Д. Клим по 25 цит. Разом $34.50. Подорож $30.00. — Надіслано $4.50

3. Пасейк, Н. Дж. Филип Гулька переслав жертву від братства Н. З. Діви Марії, від. 58 „Провидіня" $20.00

4. Гамтрамк, Міш. Петро Кирщак переслав жертву від братства св. Михаїла, з нагоди чотиролітного істновання $50.00

5. Дітройт, Міш. Едукаційний борд міста Дітройту за брошурку $0.62

6. Ватервліт, Н. Й. На руки о. М. Продана зложили: Г. Миськів $3.00; Г. Миськів і А. Павчик яко членські вкладки по $1.00. — Разом $5.00

7. Гамтрамк, Міш. Український Народній Комітет (спис жертводавців оголоситься пізнійше) $400.00

8. Ню Йорк, Н. Й. К. Л. Бавман і Компані за брошуру $1.00

9. Сейр, Па. У. Н. Комітет з віча і з попередної збірки $100.00

10. Ню Йорк, Н. Й. На руки Л. Мулярчук, М. Мельник, Й. Мулярчук, Т. Мілещук і О. Савіцький, зложили жертви слідуючі добродії і добродійки: С. Павлів і А. Тарас по $10.00; Т. Малинович $6.00; Евгенія Добрянська, В. Расяк, І. Слободзян і І. Подлюзевич по $5.00; А. Карпович і Т. Онуфрик по $2.00; В. Жуковський, С. Олексюк, К. Фаріон, А. Ниль, Н. Н., П. Косьмій, Т. Свистун, А. Магура, А. Шлюс, Ф. Малещак, І. Дудя, А. Пiросок, А. Чайка, О. Бурак, М. Барна, М. Арсинчук, М. Зварич, Н. Ґайда, М. Гевак, І. Люцьків, С. Гиса, Е. Романів, Кузів, Дипя, Зворонич, П. Нефій, П. Чорний, С. Данилів, М. Ворона, Р. Кутурляш, О. Кавара і С. Гузевич по $1.00; М. Шийка, Н. Сарафінський, Й. Валега, В. Жуковський, І. Налина, Н. Демчук М. Лужецький і Т. Маселко по 50 цит.; Я. Цомпель, Н. Малянчин, Н. Мельничук, Дечко, М. Боднар, Геник, М. Хамик і П. Чабинський по 25 цит. — Разом $88.00

11. Ню Йорк, Н. Й. На руки о. Н. Підгорецького зложили: А. Дудар і Анд. Дудар по $25.00; В. Вислоцький $10.00; Анастазія Депут $5.00. — Разом $65.00

12. Філядельфія, Па. Др. С. Демидчук $25.00

13. Ню Йорк, Н. Й. М. Низінкевич $5.00

14. Ню Йорк, Н. Й. Ева Бріттон $2.00

15. Редінг, Па. На руки У. Н. Комітету зложили жертви отсі добродії: Н. Крипа, К. Ґолдона, Г. Парис і В. Семишин по $10.00; П. Мельник, П. Сех, М. Парна, С. Ґрудза, А. Сех, А. Войтко, Н. Вельґун, М. Матвіїв, Т. Терефенко, В. Велгунь, Т. Шеляк, І. Пакет, В. Пакет, Н. Околіта, о. В. Петрівський по $5.00; І. Лупачкий, І. Пендрак, Д. Парна, С. Сех, П. Витичак, М. Терефенко і В. Терефенко по $2.00; П. Мишиганець і П. Дуда по $1.50. Разом $132.00. З попередної збірки $8.00. — Разом $140.00

Ютіка, Н. Й. У. Н. Комітет ... $28.30

17. Ню Йорк, Н. Й. Зворот депозиту $40.00

18. Сиракюз, Н. Й. о. К. Курило за членські вкладки $17.00

19. Пітсбург, Па., Н. С. У. Н. Комітет членські вкладки $27.00

20. Бруклин, Н. Й. На руки У. Н. Комітету зложили жертви: Українська гр.-кат. церков Сош. св. Духа $50.00; А. Онишкевич і І. Бурдяк по $5.00; М. Квасницький, І. Дидина і В. Сприско по $2.00; С. Шиш, М. Безкоровайний, В. Безкорований, А. Гавришко, І. Кравчук, І. Каровець, І. Гумен, І. Панчишин, О. Лотоцький, Г. Шимко, Н. Заплітний, М. Гумен, Т. Мудрий, Ю. Ярицький, В. Мисик, М. Заверуха, Р. Кузьма, М. Турко, М. Гречух, Т. Федина, А. Герман, М. Хміль, П. Глушко, В. Теслюк, О. Ковалевський, В. Гузар, Я. Квасюк, В. Дутко, Ф. Семляник, М. Кордияка, М. Бурко, К. Серлик, М. Ковальовська, А. Герман і І. Дидина по $1.00; Мих. Криховець 50 цит.; збірка дрібними датками $13.54. Разом $115.04

21. Геркімер, Н. Й. У. Н. Комітет зібрав на засіданю $30.79. Місцеві розходи $7.16 — Надіслано $23.79

22. Елізабет, Н. Дж. У. Н. Комітет, членські вкладки $6.00

23. Бруклин, Н. Й. На руки У. Н. Комітету зложили жертви: С. Лотоцький, Н. Пухаль і Н. Братівник по 5 дол.; збірка в церкві Соп. св. Духа $9.00; збірка в каплиці св. О. Николая $6.15. — Разом $30.15

24. Досон, Па. Стеф. Заник $5.00

25. Адамс, Масс. На руки У. Н. Комітету зложили жертви: Н. Кушнірак і С. Сарахман по $10.00; І. Хавлюк 5 дол.; Т. Соболь, М. Слюсицький, С. Юркевич і П. Танюк по $1.00. Разом $29.00. Висилка телеграм $6.56. Місцеві видатки $1.32. Разом $7.88. — Надіслано $21.12

26. Ст. Луіс, Мо. Ф. М. Лесні за книгу Рудницького $2.00

27. Гудсон, Н. Й. На руки У. Н. Комітету зложили жертви через купно українських патріотичних марок: Петро Смачила і Вуцько Гусак по $5.00; дрібними збірками $6.00. Разом $16.00

28. Пасейк, Н. Дж. На руки о. Л. Левицького зложили жертви в церкві після панахиди за погибшими українськими героями $267.81

29. Ню Брітен, Конн. На руки У. Н. Комітету, його члени: І. Грушевич, М. Селемон, С. Процько, С. Явин, М. Улян, М. Тимчишин, П. Марканич і А. Устіянович, зложили коляду слідуючих жертводавців: І. Капустинський $6.00; І. Грушевич і Ю. Зінь по $5.00; С. Процько, Т. Дудяк, М. Войтко і М. Гривняк по $2.00; П. Вовк $1.50; Й. Гибай $1.30; М. Бонько, М. Улян, Т. Бонько, С. Гранаговський, І. Цап, Д. Валах, П. Бучко, Т. Бинза, І. Мілян, І. Синцьо, М. Козій, В. Гонтарський, М. Піх, С. Явин, І. Гривнік, Л. Угрин, о. Й. Пелехович, В. Писарський, І. Ващьо, Й. Сівік, А. Регент, П. Хір, К. Рудик, А. Биндас, М. Пішко, І. Филь, Т. Максим, А. Устіяновський, К. Яблонська, Р. Биндас, Д. Галайцьо, Й. Галайцьо, А. Регент, Т. Кохановський, М. Мадій, П. Процько, М. Войтко, І. Задарко, Й. Гриців, Д. Калинович, Й. Барняк, Д. Керелейза, Т. Каракушка, Я. Українець, Й. Кохановський, А. Кохановський, С. Хащук, Т. Костирка, Т. Бесь, М. Тимчишин, Й. Керелейза, А. Савчишин, Т. Присташ, А. Роман, Є. Загачевська, П. Кикта, П. Явин, П. Риняк, М. Селемон, П. Добуш, П. Копій, Т. Перелом; І. Зінь і М. Мазур по $1.00; Н. Керелейза 75 цит.; С. Шпирка 55 цит.; І. Шебеляк, П. Марканич, М. Козловський, Т. Спон, М. Шмігельський, Й. Смаль, А. Шпирка, Й. Галайцьо, А. Капустинський, Д. Дзісь, В. Ковальчук, С. Карбовник, М. Шпирка, А. Фортуна, А. Подобинська, М. Гарашко, Т. Явин, П. Тиник, А. Марко; І. Білас, С. Присташ, Й. Старанчак, М. Брилянт, Г. Писарський, Й. Мельний, М. Кравець, М. Мовчан, С. Биндас, А. Шандаровський, І. Платош, І. Пашкевич, Й. Перун, С. Гонтарський, І. Кохановський, К. Струх, С. Андрусів, К. Фаль, П. Биндас, М. Потелицький, В. Мінтич, І. Герент, К. Платош, К. Моріс, Д. Трояновський, Й. Маслюх, А. Нечиста, А. Керелейза, Ю. Волиняк, М. Вовк, І. Салак, І. Перун, Т. Савчишин, І. Ткач, А. Гаврилич, Г. Яцик, І. Валеніста, Д. Синцьо, І. Суський, С. Ковальчук (мол.), С. Ковальчук (ст.), О. Добуш, М. Пашкевич, Й. Ярець, Г. Копій, І. Коцай, П. Ярець, І. Синцьо, І. Селемон і Т. Піх по 50 цит.; І. Ващук 44 цит.; А. Зачевська 40 цит.; К. Сенцьо і Й. Платош по 30 цит.; С. Подобинський, Л. Степась, Д. Платош, Г. Максим, Ю. Барна, Ю. Керелейза, П. Максим, І. Керелейза, Н. Федешин, М. Кобилецький, О. Керелейза, Й. Перун, І. Сова, М. Зачачевська, С. Ганулак, С. Ярець, Т. Кравець, М. Вовк, І. Реглишин, М. Вовк (стар.), В. Карбовник, І. Валах, М. Журат і Н. Настин по 25 цит. Загальна сума виносить $134.68. На Сиротинець післано $67.34, а до Укр. Нар. Комітету $67.34

30. Джемейка, Н. Й. На руки У. Н. Комітету зложили колядники слідуючі жертви: Я. Притика і Дмитро Варварчин по $2.00; А. Ставничий $1.50; О. Александрович, С. Іванців, С. Юник, Н. Яворський, Й. Кужда, С. Гобер, Г. Сташків, А. Курпіта, Ю. Воляр, Т. Варварчин, О. Самборський, М. Голокрис, З. Ковальчук, А. Івашисько, Т. Федунка, С. Жибальський, А. Яремко, В. Філяк, О. Левіцький, В. Філяк, П. Петришин, М. Петришин, А. Харів, І. Атаманюк, Т. Лисий, П. Савка, Г. Гірняк, С. Левка, Н. Гриців, І. Іванців, Й. Зюмляк, Т. Фуртас, М. Білоус, Т. Мищ, Й. Марушій, П. Біловус, Н. Пошталян, С. Турчин, Т. Возьний, М. Лесів, І. Петришин, М. Лесів, М. Катола, Т. Біловус, В. Воробець, М. Воробець і І. Парцляк по $1.00; А. Грабар, В. Левка, І. Шемберко, С. Микайлів, П. Коблуцький, М. Хома, М. Курій і Д. Чопик по 0 цит.; А. Післовська 25 цит. — Разом $58.75

31. Джемейка, Н. Й. У. Н. Комітет з продажі патріотичних українських марок $25.00

32. Ню Йорк, Н. Й. А. Гецяк $10.00

33. Пітсбург, Па. Петро оКвальчук $1.00

34. Руселтон, Па. На руки д. Миколи Демчини зложили жертви слідуючі жертводавці: М. Мельник, Д. Білінський, І. Малярук, І. Гункевич і М. Демчина по $10.00; І. Березкий, С. С. Гриб, О. Білінський, О. Днуєць, М. Мелен, М. Лесів, М. Білінський і О. Мелень по $5.00; М. Березький і Г. Ризак по $2.00; А. Новак, Ю. Новак, Анна Березька, А. Робіць, П. Краско, М. Цвокан, Юзеф Яжица (Поляк), М. Паславський, Л. Мцхалюк, П. Псорка, І. Мельник, Г. Мельник, М. Спринів і Й. Ґбур по $1.00; А. Ковалик 75 цит.; Г. Паславський, Н. Гевчук, Іван Клюска (Поляк), Зофія Клюска (Полька) і С. Білецький по 50 цит. — Разом $116.25

35. Бавнд Брук, Н.Дж. П. Шела $5.00

36. Джерзи Сіти, Н. Дж. А. Савка з продажі брошур $12.96

37. Салт Сте Марі, Міш. На руки У. Н. Комітету зложили жертви в коляді слідуючі добродії: А. Пивоварник, С. Любчак і А. Топільницький по $5.00; С. Самар $3.00; Г. Шаський $2.50; Г. Антошик, В. Дріз, Ф. Топольницький, В. Перуцький, І. Любчак і П. Міха по $2.00; І. Возьняк $1.75; В. Козар, М. Фариняк, П. Кляшов (Болгарин), М. Котелець, І. Козар, Марія Самар, І. Герич, В. Герич, П. Петрів і М. Фариняк по $1.00; Марія Петрів (сім-літня дівчинка) 70 цит. — $45.95

38. Когус, Н. Й. На руки У. Н. Комітету зложили жертви слідуючі добродії: о. Ф. Задарко $5.00; Ева Дзямба $3.00; В. Станьчак $2.00; М. Сокольський, А. Афінович, Т. Афінович, І. Столяр, Т. Маліґлувка, В. Рега і Й. Дзямба по $1.00; П. Дзямба, М. Іванишин, Ю. Гончарик, І. Вінічек, А. Глушко, Н. Афінович, К. Заблоцька, А. Мазурик, П. Ропицький, М. Варениця і П. Столяр по 50 цит.; з коляди $50.32. — Разом $73.32

39. Назарет, Па. У. Н. Комітет $34.00

40. Ст. Пол, Мінн. Бук і Стейшенері Компані за брошуру $1.00

Виказ жертв, зібраних священиками після панахиди за погибшими українськими героями, дня 4. січня 1920 р., на зазив Всеч. о. Адміністратора П. Понятишина.

41. Елізабет, Н. Дж. Церков св. Володимира Великого $41.72

42. Фол Рівер, Масс. Церков св. Івана Хрестителя $80.18

43. Фол Рівер, Масс. о. Володимир Стех $50.00

44. Когус, Н. Й. Церков св. Ап. Петра і Павла $17.30

45. Ансонія, Конн. Збірка на зборах парохіяльних: о. С. Вощишин $25.00; М. Кашуба $10.00; С. Солтис $5.00; С. Бошна $2.00; М. Тимків, П. Гамуляк, Т. Стефанковський, І. Бреньо, І. Козак, А. Васильковиx, І. Грушецький, Д. Шкурат, П. Зановяк, А. Гамуляк, Я. Ціркот, А. Нецьо, О. Придун, В. Баволяк, Ю. Нецьо, Н. Карпюк, І. Нецьо, С. Васічко і А. Кляпцко по $1.00; дрібні жертви $3.55. Разом $64.55; збірка з панахиди $31.59. Разом $96.14. Телеграми $10.04. — Надіслано $86.10

46. Літел Фолс, Н. Й. Церков св. О. Николая $14.68

47. Літел Фолс, Н. Й. І. Конікевич надіслав з панахиди $50.00

4. Літел Фолс, Н. Й. Збірка з віча $15.75

49. Геркімер, Н. Й. Церков Пр. Діви Марії $16.00

50. Ютіка, Н. Й. Церков св. Петра і Павла $9.78

51. Ром, Н. Й. Греко-католицька церков $8.82

52. Олифант, Па. Церков св. Ап. Кирила і Методія $91.10

53. Ірі, Па. Церков св. Ап. Петра і Павла $7.16

54. Вунсокет, Р. Ай. Церков св. Арх. Михаїла $62.00

55. Скрентон, Па. Церков св. Володимира Великого $50.00

56. Сиракюз, Н. Й. Церков св. Івана Хрестителя $37.24

57. Шікаго, Ілл. Збірка прислана касієром У. Н. Комітету д. Миколою Моранцем: Нова Січ Богдана Хмельницького $25.00; Никола Гусір $10.00; Дмитро Якубовський $7.00; В. Манчак, Г. Кривовяз, Н. Моранець, І. Пищний, С. Мурцн, І. Гримок, І. Шкраба, М. Квік і Н. Николишин по $5.00; І. Рибаут $3.00; В. Шкраба, І. Лісницький, Й. Зелінка, М. Маюрчак, І. Шайда, П. Бігун і С. Сенів по $2.00; А. Горбач, П. Романюк і В. Янсевич по $1.00. — Разом $107.00

58. Амстердам, Н. Й. Збірка Стефаном Цюцкою $7.50

59. Мінеаполіс, Мінн. Церков св. Конст. Великого $40.15

60. Горгем, Н. Дак. Церков св. Йосафата $20.58

61. Ембрідж, Па. Церков св. Петра і Павла. Жертводавці: Кость Кріль $2.00; С. Гомзяк, Й. Негребецький, М. Свердан, Ф. Дуда, С. Кріль, І. Кміть, Г. Свердан, І. Ґавдун, І. Качмар, Д. Андрусишин, І. Мачуляк, І. Федорович, Д. Шумила, В. Свердан, І. Брида, Н. Ярош, П. Кубай, В. Дрозд, Т. Горяк, Т. Уштан, П. Кріль, І. Ґереґа, І. Сродомський, Т. Бабич, Т. Денис, В. Шеник, І. Батіг, Н. Ілько, І. Пільчак, І. Бус, К. Кміть, Й. Питьо, Т. Лазар, І. Костик, Т. Кортичак, А. Хомяк, К. Цлавська, А. Оприско, К. Прокопович, С. Федорко, М. Марчук, М. Матіяш, М. Вуйцьо, М. Пазич, І. Галик, М. Бучок, Г. Вацло, М. Родьо і О. Гриньків по $1.00; дрібні жертви $32.30; з панахиди в Вудлон $13.66; о. Іван Кутський $3.04. — Разом $100.00

62. Ст. Джозеф, Мо. Церков св. Йосифа. Жертводавці: о. А. Мельник $100.00; українська парафія при церкві св. Йосифа $25.00; тов. „Запорожська Січ" $25.00; Єлисавета Кульчицька $20.00; Василь Мілян, Гриньо Юрчишин, Іван Кульчицький, Роман Калачурка і Федір Данько по $15.00; Михайло Саракуца, Василь Синойко, Петро Тинів, Стефан Торопа, Олекса Дачишин, Іван Івасяк, Михайло Дачишин, Данило Сишок, Федір Солоничний, Семен Притуляк, Нестор Калачурка, Федір Сулима, Петро Іванцік, Дмитро Каропінка, Федір Деряньовський, Дмитро Фіткайло, Олекса Шипа, Юрко Мізин, Михайло Карапутний, Іван Солоничний, Василь Фостяк, Федір Коваль, Михайло Рібий, Дмитро Рапій, Василь Солоничний Семенів і Гринько Плекан по $10.00; Н. Пічак, Л. Паньків, І. Возьний, С. Юркевич, Я. Скрицький, В. Юркевич, М. Солоничний, О. Артамула, Н. Данилюк, І. Данилюк, В. Солоничний Мих., Д. Кліш, П. Турецький, Й. Ґавенко, Г. Кушперко, П. Лялік, М. Кульчицький, П. Зонько, П. Рак, В. Сенько, П. Архамула, М. Забігайло, В. Бобик, В. Солоничний Стеф., Г. Гасюк, Ф. Колочурка, Мир. Солоничний, В. Герман, І. Дороняк, П. Пічак, Н. Цікамишин, Ф. Стень, М. Попко, Н. Кушперка, С. Ганьків, Г. Нагірний, Н. Кульчицький, А. Войтіх, П. Сірий, М. Федоряк, Т. Налюх, І. Іванцік, Н. Вибирацюк, І. Шевчик, Ф. Івонїк, М. Боднар, Ол. Паньків, Ол. Сенько, І. Кушперка, Ол. Швець, Мих. Смолій, Анна Пікало, В. Хомик, Н. Касипевич, Ф. Максимишин, Д. Скріль, Д. Колеґа і І. Стень по $5.00; С. Швець $4.00; Ксеня Коминяк, І. Старух, Марія Бучко, В. Шалко, С. Татарчук і Ф. Хомичко по $2.00; Іван Шалацький (Поляк), Н. Гонстав (Жид) і С. Паньків по $1.00; збірка підчас панахиди $98.60. — Разом $912.60

63. Френкфорд, Па. Церков св. Йосафата $185.33

64. Френкфорд, Па. о. Вол. Петрівський $100.00

65. Вілкс Бері, Па. Церков св. Ап. Петра і Павла $52.04

66. Едвардсвіл, Па. Церков св. Володимира Великого $26.56

67. Рочестер, Н. Й. Церков св. Йосафата $50.40

68. Нюарк, Н. Дж. Церков св. Івана Хрестителя $200.00

Жертводавці: Стефан Олійник $10; Олекса Явдошак, Андрій Петрейко, Петро Лобур, Єлена Новосельська і Дмитро Янусь по $5.00; Марія Демків $3.00; Е. Мельник, І. Сойка, Н. Дячун, І. Корипішин, І. Сойко, С. Макуш, А. Парчук, І. Турун, К. Шумська, Н. Кавчак і П. Халупа по $2.00; Д. Мазур, А. Будник, Д. Гогніт, А. Дуфлян, К. Коваль, А. Васильків, К. Чолій, А. Гладун, М. Гальків, К. Біловус, М. Матульська, Ю. Ядловська, А. Діцилівська, М. Клапій, І. Фурда, А. Шершонь, А. Лійчак, М. Кадубець, М. Пищіряк, М. Фещук, Є. Гленя, К. Смолович, Хр. Мисяк, І. Кур, Ю. Рубчак, П. Андрійчин, Н. Холод, Г. Сорочан, Н. Грицишин, Ф. Ганашин, М. Бойко, Олеся Драч, С. Карпа, Й. Цюсса, Д. Мотуз, А. Качмак, М. Митрик, А. Шум, М. Халевський, Г. Козіцький, Н. Гошевик, А. Хариш, Г. Процьків, Г. Фельчишин, Д. Сичак, М. Струсь, І. Гурський, М. Бей, І. Бекита, М. Русяк, Т. Борачок, В. Савіцький, С. Рудий, Н. Онишик, М. Шей, І. Періг, А. Гердик, М. Стефаниx, П. Фиґиль, М. Шумций, І. Бандровський, Н. Буць, Николишко, Магда Гурик, А. Кушенах, І. Стец, С. Наконечний, А. Венницький, С. Скалецький, М. Кічак, І. Мохналь, О. Дудак, П. Бачинський, С. Доля, Домка Физяк і Демян Миних по $1.00; Трохим Держирука і Апеля Дзадик по $5.00; дрібними жертвами $54.00 Разом $200.00.

68. Гренвіл, Н. Й. Церков св. Ап. Петра і Павла $18.55

69. Пітсбург, Па. С. С. На руки о. Евст. Сидоряка $125.00

При тім зволимо згадати, що $375 одержаних в ноті прийметься за жертву і оголоситься її аж по сколектованю.

70. Деррі, Па. На руки У. Н. Комітету зложили жертви слідуючі жертводавці: Іван Лельо і Петро Шафран по $10.00; Нестор Курчак, Антін Королевящ, Атан. Королевящ, Теодор Курчак, Михайло Кузeмчак, Михайло Кузeмчак (перший), Іван Кузeмчак, Стефан Бийц, Василь Рось, Василь Баран, Іван Шафран, Андрій Гембіль, Ілько Завіський, Гнат Драпчик, Дмитро Годчак і Дмитро Япко по $5.00; Дмитро Кузeмчак і Михайло Кузeмчак по $2.00. — Разом $104.00

71. Алентавн, Па. На руки о. А. Лотовича підчас панахиди $46.05

72. Шамокін, Па. На руки У. Н. Комітету зложили жертви слідуючі жертводавці: о. Вол. Сполітакевич і Алексій Шаршонь по $100.00; Павло Котаньчик і Юстина Котаньчик по $20; Петро Старинчак $11.00; Іван Лизовський, Дмитро Корбач, Василь Куринів, Ізидор Вишньовський, Іван Шпирка, Іван Стракоцький, Микита Тихацький, Іван Чичила, Константин Ванцьо, Стефан Васюта і Анна Шаршонь по $10.00; Павло Колодій, Михайло Нараджай, Дмитро Ступак, Теодор Войтович, Іван Козак, Петро Слєдзьона, Михайло Медвідь, Дмитро Карпяк, Василь Хімяк, Гарасим Вислоцький, Петро Хімяк, Олекса Ушковський, Теодор Чепак, Григорій Німий, Петро Винарчик, Стефан Винарчик, Петро Дзвінчок, Іван Пирожок, Іван Лучкович, Никифор Гресь, Іван Янкович, Микола Боднар, Михайло Винарчик, Олекса Масляк, Стефан Ящишин, Лесь Николишин, Кость Заграй, Гринько Дяк, Іван Глива, Стефан Дяк, Параскевія Бутра, Тадей Венгринович, Яким Глива, Іван Азарі, Михайло Мазур, Михайло Терефенко (син Якима), Ева Котаньчик, Йосиф Кучма, Дмитро Хорощак і Кость Ковальчик по $5.00; Теодор Колтало $8; Юрій Филипяк і Антін Харів по $4.00; Параскевія Хорощак і Й. Шпирка по $3.00; Ю. Олесневич, Н. Тирлич, А. Полиняк, Д. Полиняк, Н. Габура, М. Галян, Ю. Глива, Л. Бендас, Анна Льорчак, А. Дякон, Анна Полиняк, Катерина Глива, П. Пьовка, П. Глива, Г. Полиняк, Г. Гамуляк і Н. Дудка по $2.00; Анастазія Лесяк $1.50; Марта Єлуско, М. Дзівник, В. Тарас, В. Венгринович, Е. Мерена, П. Полипяк, Є. Татусько, Е. Вишовська, К. Амбіцка, А. Хорощак, М. Хорощак, Т. Вільчацький і Ю. Комя по $1.00. Разом $636.50. Місцеві видатки $63.50. — Надіслано $573.00

73. Клейвіл, Н. Й. На руки д. Миколи Гриба зложили жертви слідуючі жертводавці: Никола Кравецький $5; Н. Гриб, В. Штанімир, Т. Сень і В. Лащевський по $2.00; О. Ярош, Г. Гриб, М. Зьоюровський, С. Білінський, І. Сень, М. Качмар, М. Конікевич і І. Лесняк по $1.00. — Разом $21.00

74. Честер, Па. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 156 У. Н. Союза, на руки секретаря М. Іщука $100.00

75. Вест Вілмінгтон, Конн. Іван Седляр і Василь Седляр по $1.00. — Разом $2.00

76. Оліен, Н. Й. У. Н. Комітет з продажі українських патр. марок $3.65

77. Чісголм, Мінн. На руки Івана Котика зложили жертви слідуючі добродії: Петро Курочка, І. Василюк і Л. Сенько по $2.00; Н. Сорока $1.50; І. Котик, М. Більо, В. Циган, М. Мацинський, В. Сиванич, Л. Сенько, Ю. Кавулич, Ф. Сливканич, М. Лобаз, В. Гарадим, Ю. Бобер, Г. Циган і Ф. Коміснак по $1.00. — Разом $20.50

78. Горнел, Н. Й. На руки У. Н. Комітету зложили жертви слідуючі добродії: Г. Бобовник, М. Кердель, Л. Лаврів (старший), І. Бай, І. Шеделко, Г. Добрянський, Н. Фучило, Г. Сеньків, П. Крук, О. Качмар, І. Пiяк і В. Лаврів (молодший) по $10.00; Т. Зеньковський, І. Поткович, І. Галатьо і М. Нестер по $5.00. — Разом $140.00

79. Бофало, Н. Й. На руки о. Івана Ортинського зложили жертви отсі добродії і добродійки: Вол. Леськевич, Микола Бордун, о. Іван Ортинський, Стефанія Ортинська і Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 94 „Провидіня" по $10.00; збірка при панахиді в церкві св. О. Николая $55.95; збірка в церкві св. Івана Хрестителя $23.00; збірка в церкві св. Ап. Петра і Павла в Лакавана $16.82; Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії при церкві св. О. Николая $25.00; Михайло Курій $5.00; Іван Фрозенський $5.00; Катерина Ровецька $2.50; Іван Жемела $2.00. Разом $186.27. Місцеві видатки получені з висилками телеграм до Вашингтону $59.78 — Надіслано $126.49

80. Джерзи Сіти, Н. Дж. Український Манїфестаційний Комітет від зарядом д. Володимира Шевчинського, Л. Стахурського і Михайла Левицького, по сплаченю видатків переслав $211.77

81. Клівленд, О. На руки У. Н. Комітету зложили жертви слідуючі добродії і добродійки: Иосиф Мазепа $210; Іван Шваринський і Пайлена Чайка по $50.00; Михайло Бордяк $40.00; о. Филимон Тарнавський $35.00; Григорій Кисіль, Леон Дітьо, Григорій Кучик, Пил. Павлюк, Іван Милянич, Я. Головецький, Пав. Загількевич, Вас. Махнач і Іван Ільків по $25.00; Антін Бревка $20.00; Петро Болеста і Теод. Пукач по $15.00; П. Ціханський, М. Феснак, Теол. Гомзяк, Тем. Лежан, Дм. Кость, В. Кревнюх, І. Милий, М. Феснак, Гав. Вергун, Кость Стадник, Ант. Льорет, П. Павлович, М. Федорчак, Д. Волянський, В. Сидор, Ів. Капраль, А. Стрільбіцький, Т. Герич, А. Попіль, Теол. Яким, Ст. Сольський, Ів. Телеп, П. Сольський, Т. Сенчак, Мих. Лушань, Теол. Ощипок, Яким Ощипок і Іван Маланчак по $10.00; Василь Марадь $6.00; Ан. Лібінський, Василь Репужинський, Ан. Коцюбійчук, Ник. Пелех, Іван Бичик, Н. Которинський, В. Мадей, Мих. Лазука, Мих. Гуль, Ол. Кучик, Теод. Ганич, І. Горбаль, Т. Ганич, Ф. Ольховий, І. Ганич, Ол. Васюник, Ст. Хить, Ів. Сидорович, Ст. Підзирайло, Теод. Волошин, Гр. Конет, І. Сеник, Ю. Беджик, В. Гнатишин, Й. Ціханський, Вас. Марадь, Ст. Заставний, І. Горбаль, В. Конит, Н. Волошин, П. Литвак, Вас. Крупа, Ів. Жеруха, О. Коліковський, Ст. Іваневич, В. Підзирайло, Мар. Гацик, Ст. Лежан, Мих. Савчак, Ст. Морозович, Іван Мазур, Вас. Шинкарюк, Теол. Прус, Ю. Чемерінський, Іван Надурак, Ю. Ковальчик, А. Васюник, Л. Фітьо, М. Ладан, Ст. Палівода, Гр. Кісіль, Т. Гимон, Й. Кухарчик, А. Коник, І. Гнатків, Теод. Іваночко, Теод. Гаміяка, Мих. Левицький, А. Мазур, Роз. Петришин, В. Бобик, А. Білінський, П. Волянський, В. Підзирайло, Ів. Слепко, І. Ярішин, Мих. Бучинський, І. Галущак, Теод. Сорока, П. Савула, Й. Цьобан, Н. Щупак, Н. Мухаєр, В. Сидор, А. Смук, Дора Приділок, А. Любінський, П. Антошків, І. Ганич, В. Гальчишак, Ст. Гулак, М. Паплик, Н. Каєк, В. Карпінський, Ст. Гальчишак, Теод. Лакош, Дм. Токар, М. Соходольський, А. Гігайло, М. Волошин, І. Дяків, І. Паплик, П. Мовчко, Д. Лежан, І. Ганич, А. Кузик, С. Гальчишак, Н. Пукач, В. Кузик, І. Якимець, А. Конет, А. Смук, О. Лищишин, І. Костець, Ю. Білецький по $5.00; Л. Сидір, М. Петрук, І. Цьомех, Н. Мельник, В. Махнач, Н. Щупак і Н. Турчик по $3.00; Н. Федірко $4.00; Т. Бохнівський, І. Чорній, Н. Мельник, В. Бохоник, Г. Баолюк, П. Смолій, В. Бенц, І. Ільків, Н. Дяченко, Й. Мельник, Г. Головатий, А. Зарицький, Г. Марчун, Ю. Татомір, Т. Руткевич, В. Репужинський, М. Галун, Д. Чемеринський, В. Дідун, А. Льорет, М. Бігановський, М. Павух, П. Липян, В. Коцоць, Й. Бахаровський, С. Крижанівський, М. Притуляк, Т. Кальмук, І. Тимчишин, Г. Круцько, В. Сеник, І. Бучинський, Ст. Крижанівський, М. Гулич і Н. Сеник по $2.00; П. Кирик, І. Шилява, І. Турчик, О. Пацула, Д. Гавриляк, С. Струтинський, І. Щадило, С. Корній, Ю. Маланяк, Т. Доманський, С. Пелех, Г. Плеский, І. Кріль, Л. Сипів, Г. Бадлюк, І. Прощь, С. Лежан, І. Носан, І. Цьомех, І. Милянич, А. Білінський, І. Думанчик, В. Ґураль, В. Ониськів, П. Терешкевич, П. Пелех, в. Владика, О. Філь, І. Губіш, П. Фундаш, А. Гришкевич, Л. Струк, А. Жук, С. Копистинський, Г. Мига; С. Багрій А. Бойчук, М. Рутка, П. Бращук, М. Репужинський, В. Ґураль, П. Заремба, Т. Гимон, Г. Кукаришин, З. Галун, Й. Букатй, І. Медьничук, Л. Струк, А. Поповник, В. Поправський, Н. Мицак, Л. Фітьо, Г. Кісіль, І. Пеленяк, Г. Степаник, І. Федорчак, М. Притуляк, С. Бігановський, І. Струтинський, Т. Берниш, Д. Струк, Г. Шинкарюк, Н. Павлюк, С. Купчик, І. Квасюк, О. Чиповський, М. Гепужинський, І. Носан, І. Жук, В. Кузьо, Ю. Білецький, Д. Палівода, А. Павук, І. Тарнавський, Т. Лолушак, О. Іванців, В. Сеник М. Пелех, І. Пукач, Й. Стадник, В. Когут, А. Кальницький, В. Підзирайло, П. Каравень, М. Гуль, І. Паплик, Г. Литвак, І. Мікуляк, О. Данилко, Д. Лежан, Й. Буката, А. Коліковський, І. Войніцький, Я. Головецький, М. Мельник, Д. Рожик, В. Лучка, І. Волянський, І. Маланчак, І. Лодинський, В. Сич, І. Шаварновський, В. Качмар, В. Гальчишак, Н. Стирапка, О. Лупишин, А. Смук, Д. Струк, В. Юрчишин, Т. Тимчина, М. Станкевич, І. Лежан, В. Волянський, С. Савчин, Ю. Гірняк, О. Смолило, Т. Прус, С. Дохняк, Д. Бігановський, І. Литвак, І. Волос, Т. Смит, Г. Каік, В. Стецик, О. Назарович, П. Чорний, Д. Щуран, В. Андрець, Л. Корпінець, В. Онисько, Н. Волошин, Г. Стадник, Л. Волох, Г. Богайчик, І. Ганич, М. Левицький, І. Шабля, М. Пелецьо, П. Лежан, В. Крупа, М. Нижник, І. Ганич, П. Болеста, Г. Крупа, В. Яремчук, М. Любінський, Г. Кость, П. Чорній, Т. Сенчак, О. Куліковський, Т. Купчик, В. Крупа, М. Цап, С. Сольський, Т. Прус, О. Назаревич, Т. Дохняк, М. Феснак, І. Ґермак, С. Ломиш і І. Семешко по $1.00; Д. Бігановський $1.50; С. Сухарик, О. Гарбуз, В. Проць, М. Щурко, К. Барила, Р. Сорочак, Я. Ощипок, А. Бойчук, А. Павлович, С. Сухарик, Д. Бігановський, Л. Волох, М. Висоцький, Л. Дмитровський, І. Дутковський, М. Матішин, Т. Яким, І. Семенчук, Г. Кальницький, І. Коротнiський, Н. Гайдук і А. Юрочок по 50 цит.; В. Сорохман 70 цит.; Т. Гимон і Т. Бонтар по 25 цит. Разом $1,745.70.

При нагоді, складаючи сердечну подяку поважаним жертводавцям і У. Н. Комітетові в Клівленд О., зволимо подати загальну збірку жертв та її зарядженнємся. Всіх жертв, зібраних У. Н. Комітетом було $4,487.00; на делегацію з Клівленд до Вашінгтону видано $739.00; поїздка делегатів на Народний Зїзд виносила $140.00; місцевих розходів було $533.00; вислано до головного заряду У. Н. Комітету попередно $2,575.00, а сим разом $500.00

ЗАГАЛЬНА СУМА $6,394.80.

(Дальше буде).

УВАГА: При сїй нагоді Головна Управа Українського Народнього Комітету звертається до всіх щирих Українців і Українок, щоби все памятали про своїх братів і сестер в нападеній Галицькій Україні, які просять цілу українську іміграцію в Америці, щоби допомогла їм освободитись з польського ярма. Памятайте, що наша поміч у визвольній боротьбі наших братів і сестер мусить іти доти, доки наша земля-мати не буде очищена від наїзників. Уважайте, що якраз тепер наша поміч мусить бути як найбільша. Ворог стає податись, а послідний удар мусять йому завдати ті, що є на полі. Тож не будьте байдужими! Кождий доляр, даний на святу справу, — оборону свого народу значить дуже богато. Поможіть нещасним братям і сестрам скинути вікові кайдани!..

Всі жертви на визволення нашого народу, нашої землиці, проситься висилати на адресу:

UKRAINIAN NAT'L COMMITTE,
30 E. 7th Street, New York, N. Y.

Український Народній Комітет.

FEDERATION OF WOMEN'S CLUBS INDORSES SAVINGS MOVEMENT.

The 300,000 members of the Federation of Women's Clubs of New York State and New Jersey are actively backing the Savings movement of the United States Treasury Department according to a statement issued by the Government Loan Organization, 120 Broadway, yesterday.

Mrs. Sherman Clarke of Rochester, New York, Chairman of the New York State Federation of Women's Clubs and Mrs. William Wauters of Bayonne, N. J. Chairman of Thrift of the New Jersey State Federation of Women's Clubs are both actively at work among the members urging them to keep a budget of household expenditures and to invest their savings in Government securities.

In announcing to the membership of the Federation of Women's Clubs her appointment as N. Y. State Thrift Chairman Mrs. Clarke said:

"It is with great pleasure that I call your attention to this appointment because the work is of the kind that we all believe in, since we all know that only through the combined efforts of all women, can progress in the direction of real thrift be made, and since we are all coming to believe in the themendous importance of care in expenditures, in the making of budgets and in insistence upon purchasing only the practical necessities of life at this time.

"We wish every woman to keep a budget of household and personal expenses and then report how much has been saved by the keeping of her budget. We do not want to know how much you have had to spend but how much saved, and by submitting this report to your chairman, you will be helping, strengthening and encouraging thousands of women through the state to follow your example and save by the budget system.

"America is looking to us, the women of the country, to lead the way in methods of Thrift, and it is our duty to try and interest every woman throughout the state."

Mrs. Clarke has just issued a call to all of the clubs affiliated with the Federation urging them to introduce a department on Thrift and to select a chairman to supervise the work. She declared that it is her belief that the practice of economy careful spending by the women of the State will force a reduction of the High Cost of Living.

Mrs. Clarke has notified the Government Loan Organization that the women of this state will give their hearty cooperation to the movement and will do everything possible to promote the movement or savings and investment in Government securities.

ЖАРТИ.

Добре бажання.

Судія до злочинця: Вас засудили на смерть через повішеня. Тепер перед смертю можете бажати всего що лиш захочете, все вам зроблять.

Злочинець: Я бажаю, щоби місто мене, повісити кого иншого.

Добра рада.

Іван Процесович прийшов до адвоката за порадою.

— Мій сусід завязав хвіст моїй коневи — каже він адвокатови.

— Що маю з ним зробити?

Розвяжіть коневи хвіст, а мені дайте 50 корон за пораду — відповів спокійно адвокат.

У лікаря.

До одного лідкаря приїзджає селянин з просьбою, щоби він їхав до хорої дитини.

Селянин: Прошу ласки пана дохтора — моя стара кинула дитину на землю тай дитина щось собі обірвала — чи щось?

Лікар: А що зробили ви на разі?

Селянин: Та що — потягнув бабу кілька разів ременем.

МІСЦЕВІ ОГОЛОШЕНЯ.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

(В сій рубриці містимо оголошеня театральних представлень, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших похвалок).

JERSEY CITY, N. J.

Заходом тов. Українського Хору в Джерзи Сіти, Н. Дж., відограєся представленє ВИХОВАНЕЦЬ, в неділю, дня 21го марта 1920 р. в церковній гали на розі ул. Сусекс і Грін. Початок точно о годині 7-мій вечер. Вступ: 35 і 50 центів. 33-34

BROOKLYN, N. Y.

Заходом Української Шкільної Дітвори при церкви Сошествія св. Духа в Брукліни, Н. Й., пораз перший відограєсь представленє ДОКТОР МУДРАГЕЛЬ получене з КОНЦЕРТОМ, в неділю, дня 21. марта 1929 в салі церковній гали, 162 North 5th St., Brooklyn, N. Y. Управитель Василь Савіцький. Початок о годині 6-ній вечером. Вступ 25 центів. 34

НЮ ЙОРК, Н. Й.

ПОЗІР! РОДИМЦІ! ПОЗІР!

Драм. Кружок тов. „Поморяни" відограє представленнє

В СУБОТУ, 20. МАРТА

В ГАЛИ УКР. НАР. ДОМУ,

217 Іст 6-та улиця,

ЧЕРВОНА СВИТКА

комедія в 4. діях, В. Державина.

Початок о годині 8-мій вечер.

ВСТУП 75 і 50 ЦЕНТІВ.

Родимці! Се представлене буде перший раз відограно в Ню Йорку, після повісти М. Гоголя „Сорочинецький Ярмарок".

О численну участь запрашаєся.

33-35 КОМІТЕТ.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

Товариство „Бандурист" відограє

ДНЯ 20-го МАРЦЯ 1920

на гали Джермани, 285 Вустер Стріт в Ню Гейвен, Конн.

ІЗ ЖИТЕЙСЬКОГО МОРЯ

драму в 4-ох діях, зі співами Бураковського.

А також возьмуть участь місцевий хор і малі школярики.

Ціна тикетів: 50 центів, діти 25 центів.

Початок о годині 7-мій вечером.

Режісер М. Запарнюк.

Родимці з Ню Гейвен і околиці приходіть як найчисленніше на се дуже гарне представлене!

34 Комітет Тов.

ЗВІСНА

З НЮ ЙОРКУ

поставить слідуючі штуки:

BOSTON, MASS.

Грає в DUDLEY OPERA HOUSE 113—119 Dudley Street.

В ЧЕТВЕР, 18. МАРЦЯ 1920

СТО ТИСЯЧ

CHELSEA, MASS.

CHELSEA THEATRE, Broadway St.

В ПЯТНИЦЮ, 19. МАРЦЯ 1920

ВИХРЕСТ

В СУБОТУ, 20. МАРЦЯ 1920

ДУРНИЙ СТЕЦЬКО

ПОДРІБНОСТИ В АФІШАХ.

ВІЧА І ЗБОРИ.

ДО ВІДОМА УКРАЇНЦІВ З ВУНСОКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ.

В неділю, 21. марта с. р., о годині 2-ій пополудни відбудуть ся в гали Лайсіюм, ч. 16 Мейн ул., у Вунсокет, Р. Ай., дуже важні НАРОДНІ ЗБОРИ, які скликує комітет несення помочи страдаючим братям і сестрам під польським ярмом в галицькій Україні. Комітетові з провіденських протестаційних віч повинні на сі збори конечно прибути, щоб перевести відповідні наради і постанови дотично призбираних доси жертв. Маю тверду надію, що на тих народних зборах не забракне ані одної української душі. — Стефан Лемішка, касієр місцевого комітету.

ПЕРЕПИСКА З ЕВРОПОЮ.

(Українські часописи в Европі просяться о передрук).

Пошукую свого брата Николу Дзят, з села Стубенець, повіт Перемишль, Гал. Мав перебувати в польськім поході. Хтоби о нім знав або ти сам, брате, прошу голоситись на адресу: John Dziat, 2068 Quail St., Lakewood, Ohio, America. 34-35

Пошукую свого брата Андрія Дусановського, тестя Федя Шарика, його сина Михайла Шарика і Василя Сидора з Денисова, пов. Тернопіль. Брат Андрій Д. Михайло Шарик і Василь Сидір мають бути в українській армії на Дніпрянщині, а тесть має бути десь на Сибірі. Зволять зголоситися до: John Dusanowsky, 41 Avenue B, New York, N. Y. 34

КРАЄВІ ЧАСОПИСИ

„Вперед" і „Земля і Воля", найновійші числа, можна дістати в книгарні по 5 цнт., почтою 10 чисел (кожде иншe) за 55 центів. Стемпсів не приймаємо. 34-43

BASIL HRYSHKO,

439 N. 6th Avenue, Scranton, Pa.

ТІЛЬКИ ЙОМУ ПОХОРОН ЗАМОВЛЯЙТЕ.

„Не буде з хлопа нічо, тільки йому похорон замовляйте і пішліть по священика, аби його приготовив на дорогу до вічности", так кажуть легкодушні люди, котрі не знають, що захоронити людське житє нікоти не є запізно. Чоловік може бути смертельно хорий, сказатиб, одною ногою вже в гробі, а прецінь коли дасться йому певне лікарство, можна його вратувати. Коли лямпа гасне, коли браку оливи, наліють до неї олію і світло скоро яснійше засвітить. Так само є і з чоловіком. Нехай буде хорий як хоче, але дайте йому доброго помічного лікарства, а се досі очах повстає. Кождого хорого, котрий терпить на лиху кров, на лихий жолудок, на слабі печінки, на переправльовані мязи можна захоронити, коли йому дасте Босакового Лічничого Гіркого Вина. Але дайте йому тільки того помічного, правого, а не фальшованого. Найліпше коли собі замовите у фабрикантів, коли не має його ваш аптикар. Адресуйте так: BOSAK MANUFACTURING COMPANY, Scranton, Pa. Хтонебудь уживав досвіду се вино против внутрішним хоробам, на котрих виличенє є воно фабриковане, ніхто не пожалував але стало його уживає, бо знає, що має в хаті лікарство, котре успішно лічить і дає здоровле чоловікови. Попробуйте ще днесь, а переконаєтесь власним досьвідом! Тисячам помогло, поможе і вам.

ФАРМА

204 акрів, 3 милі від зелізниці, 35 акрів ліса, грубого, 25 акрів пшениці, 35 акрів конюшини, 60 акрів 3 роки як засіяне сіно, а решта пасовиско і рідкий ліс. Забезпечене на $5.000. Властитель мусить подїлити діти готівкою. Ціна $5.500. Може бути продана зі всім. 33-34

S. KOWTON,

Box 150, Ithaca, N. Y.

МАЮ ДО СПРОДАЖИ 58-АКРОВУ ФАРМУ,

два акри обсіяні пшеницею, 35 акрів орної землі, а решта пасовиско; 4 акри грубого ліса, який варта 13 до 14 соток. Фарма обгороджена дротяним плотом, через саму середину фарми пливе невеличка річка, дуже придатна, красний сад: грушки, яблоні, сливки, пічесі і виногрод. Хата о сімох кімнатах, велика стодола, екстра нова стайня на коні і великий шпихлір, новий курник. Спродаю її з причини, що маю другу фарму. Ціна тої фарми $2.200, положена з горі, тілько кінста фарма з будинками. Отож, братя Українці, добра нагода для вас трафляесь, хто ту фарму купить. Тут є українська церква, близько школа, 6 миль до міста Cambridge Springs. В тій місцевости перебувають літники і тут бру ціну на маркеті. До міста Гедейсбург є одна миля, до Венаінго, також 4 мілі, до Мурзентон 2 милі. По дальші інформації прошу писати до самого властителя: 33-35

JACK WOLOSZANSKI,

R. F. D. 2,

CAMBRIDGE SPRINGS, PA.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

(Оголошення женитьби не приймаєсь. — За одно поміщене платиться 10 центів за стрічку (5 слів), два і більше поміщень 7½ цента за стрічку від кождого поміщення. Після сих цін дворазове оголошення з 6 стрічок виносить $1.00).

ДО КРАЮ! Хто хоче приміщати ми кораблі кілька годин денно при легкім занятю, нехай звернесь до: GREENWICH LABOR AGENCY, 129 Greenwich Street, New York, N. Y. 124—

Пошукую свого брата ВАСИЛЯ ШИНКАРИКА з Ганьковець, пов. Снятин. Перебуває давнійше в Клівленд. Хтоби про него знав, або він сам, нехай зголосится листом на слідуючу адресу: ПРОКІП ШИНКАРИК, 205 Caroline St., Hamilton, Canada. 33-34

Пошукую сина ТЕОДОРА ІЛЮКА з села Брідок, пов. Заставна, Буковина. Рік пошукувавсь в Pittsford, N. Y. Дам $5.00 нагороди за подане його адреси. Він сам або хто його знає, зволить повідомити: WASYL ILIUK, 167 Syndicate St., Winnipeg, Man., Canada. 34-36

Пошукую ЙОСИФА ЯЖИКА, Грицівого, з Біленки малої. Має перебувати в Іст Шікаґо, Ілл. Зволить зголоситись до: MARTIN WOROBETZ, R. F. D. 2, Glassboro, N. J. 34-36

Пошукую своєї сестри КАСЬКИ ВОРОСЮК з села Гринева, пов. Бібрка, Гал. Довший час перебувала в Ню Йорку, тепер десь має бути в Брукліні. За нею питають її родичі. Хтоб її знав або вона сама, зволить написати до мене: Miss ANNA SHARABURA, 71 Hudson St., Sault Ste Marie, Ont. Canada. 34-35

Пошукую свою сестру МАРІЮ ГОЛЕМБІОВСЬКУ, замужна Петрищин, з села Жовчів, пов. Рогатин, Гал. Має перебувати в Rochester, N. Y. Хтоби про ню знав або вона сама, зволить зголоситися до: KATIE GOLEMBIOWSKA, 429 Louisianna St., Buffalo, N. Y. 34-35

Пошукую свого брата ВАСИЛЯ СТАДНИКА, званого також John Stadnik. Мав перебувати в Віллінг, В. Ва. Чув я, що він убитий. За подане його адреси дам $5.00 нагороди. JOHN STADNIK, 618 Ingham Ave., Lackawanna, N. Y. 34

Пошукую своїх краянів ВАСИЛЯ КАРАЛАША і ПРОКОПА ВИННИЧУКА з села Балинець, повіт Коломия Гал. Хтоби о них знав або вони самі, зволять зголоситися до: W. DEDELUK, 821—3rd Ave., N. E. Minneapolis, Minn. 34-35

Пошукую свою сестру ВЕРОНІКУ ГУТА, замужна Кізлінський, повіт Гусятин. Має перебувати в Мантреал, Queb., Canada. Хтоби о ній знав, прошу зголоситись на адресу: JULIA BIELEN, 49 Gay St., Providence, R. I. 34-35

Пошукую своїх краянів ЛУЦЯ КОГУТЯКА з села Вопрошиці, пов. Станиславів і ГРИНЯ КЛИМОВИЧА з Станиславова, Гал. Маю з ними до полагодження важну старокраєву справу. Перед трьома роками Когутяк мав перебувати в Трентон, Н. Дж., а Климович в Мускіган, Міш. Хтоби про них знав або вони самі, прошу ласкаво зголоситися листовно або особисто на мою адресу: ANNA CHOMYSHEN, 3325 Elm St., Toledo, Ohio. 34-35

Пошукую своїх краянів Данила Юрчишин, Борис Писаний, Тимко Возняк і Митро Возняк. Мали перебувати в Міннеаполіс, Мінн. Хто знає про них або вони самі, зволять повідомити WASYL YURCZYSZYN, 2510 West 7th St., Cleveland, Ohio. 33-34

Пошукую своїх двох кревних братів ЕМІЛЯ МАНАСТИРСЬКОГО і АЛЕКСАНДРА КРИЧКОВСЬКОГО, з села Кийданова, пов. Бучач, Гал. Хтоби о них знав або вони самі, нехай зголосятся до: JOSEPH GLOWACKI, P. O. Box 249, Niagara Falls, Ont., Canada. 33-34

ПОШУКУЮ ЖЕНЩИНИ, якаб занялась домом і трома дітьми. Діти в віці від 3 до 9 літ. Прошу голоситися межи 6. а 8. год. вечером до: ІЛЬКО СОКОЛЮК, 626 East 5th St., New York, N. Y. (Ground floor, back). 33-38

Пошукуємо своїх краянів. Петро Федечкин пошукує ПЕТРА КОСЦЯКА, з села Синки, пов. Турка, а Юрко Куціпак пошукує ЮРКА БУДЗИЛУ з села Тернова Вишня, пов. Турка, Гал. Хтоби о них знав або вони самі, зволять написати до: JURKO KUCIPAK, Box 248, Seneca Falls, N. Y. 32-34

Пошукую свого кума, МИХАЙЛА ЧАГАРИНА, котрий перебуває у Вунсокет, Р. Ай. Маю до него важну справу. Прошу голоситись на адресу: STEFAN MACHOMETA, Box 671, Spring Valley, N. Y. 34

Де є АНТОНІЙ ЩУРКО з села Дошниці, повіт Ясло, Гал. Пошукує за ним родина зі старого краю. Хтоби о нім знав або він сам, нехай напише до: Євки Богачик, село Бортне, пов. Горлиці, Гал., або на адресу: M. A. DOKLA, 46 Atwater Ave., Derby, Conn. 34-35

ДЯКОУЧИТЕЛЬ з добрим тенеровим голосом пошукує посади. Розуміє хоральний спів, провадить школу і уміє уряджувати представлення. Ласкаві зголошення проситься слати до: JOHN KLYMUK, 322 North 8th St., Philadelphia, Pa. 33-34

ПОТРІБНО КРАВЦЯ до женського убрання. Голоситись до: шестий поверх, від ч. 26 W. 58th Street, New York, N. Y. 32-34

ПОТРЕБА АГЕНТІВ в малих містах як і великих. Поза своє денне занятє легко можете заробити гроші вечерами. Комісове і платня. Також потребуємо людий, котрі хотіли би віддати весь час для сеї пропозиції. Пишіть до: HOMESIDE BUILDERS CORP., 1133 Broadway, New York, N. Y. 33-38

НА ПРОДАЖ робітничий ресторан в Ню Йорку, в добрім положеню, бизнес вироблений. Голоситись до ресторану під ч. 531 East 12th Street, New York, N. Y. 33-35

ЩОСЬ ДУЖЕ цікавого для кавалерів і вдівців. Пишіть, залучаючи 2-центову марку на адресу: ROYAL SALES CO., Station O, New York City. 25—

ПОТРЕБА старої женщини, котра вже не може працювати в фабриці, а схотіла би занятися доглядом одної дитини. Голоситись до: A. M., c/o "Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 34-6

ДЯКОУЧИТЕЛЬ, любитель музики, знайде сейчас посаду. Голоситись на адресу „Свободи", 83 Grand Street, Jersey City, N. J. 33—

ДО СПРОДАНЯ бучерня і ґросерня, бизнес вироблений, через 7 літ в одних руках. Всі знають бучерські спродаєть ся доляр за доляр. Продаєсь з причини виїзду властителя до краю. Голоситись до штору 990 Newark Ave., Jersey City, N. J. 31

Греко-католицька парохія св. Петра і Павла в Спрінг Валей, Н. Й., пошукує ДЯКОУЧИТЕЛЯ. Не вимагаєсь великого знання, лише щоби міг правити утреню і вечірню. Платня $40.00 на місяць. Поміщене гарне. Крім того в будні дні може майже жадного заняття. Може працювати в крамниці шапи. Ласкаві зголошення прошу слати до: KONSTANTYN ILKOW, Box 671, Spring Valley, N. Y. 33-35

Володимир Ф. Кругляк, Український Нотар, виготовляє всякі документи до старого краю, як довіреності, прошенія о пашпорти, а також спроваджує родини до Америки і т. и. Пишіть на адресу: 25-36

V. F. KRUGLAK,

151 Ave. A, cor. 10 St. New York City.

ФАРМИ ДОРОЖІЮТЬ!

Наші ще дешеві від $1000.00 з будинками і тяжно під великих околицях, при університеті, де учащає звиж 8.000 учеників в нюйорськім стейті. По близші відомости пишіть до: 34-37

S. KOWTON,

Box 150, Ithaca, N. Y.

САЛЬОНИСТИ І БИЗНЕСІСТИ:

Потребуємо відвічальних представителів нашої фірми в кождій околиці. Заробок більший ніж деинде, для статних неограничений. Голоситись особисто або опишіть сейчас до: 31-36

MR. LIND, Room 210,

309 Broadway, New York City.

ЧОЛОВІКИ! Чи варто скробати бороду, коли пачка „Razorine" на 5 разів оголить Вас без мила, бритви або машинки. Коштує з пересилкою задеби 35 цнт. або 4 пачки за доляра на адресу: 31-34

ADAM MICHALSKI,

142 E. 14th Street, New York City.

НОВИНКИ.

З жалю за нареченим повісилася.

Панна Гізеля, 20-літна дочка Яна Бульвіньского в Ню Брунсвік, Н. Дж., стратила перед кількома місяцями свого нареченого, який умер. З туги за ним вона попала в мелянхолію і хотіла постригтися в черниці, але родичі на се не годилися. Оноді вона в своїй сипальні наложила на себе руку і повісилась. Оставила по собі родичів та сім сестер і одного брата.

Всім українським винахідникам.

З приводу новинки, поміщеної в числі 31-шім „Свободи", що світовий торговельний клюб в Сан Франціско розписав конкурс на винайдене слова для означення Злучених Держав і Великої Британії разом, — ми одержали десятки листів з запитом о адресу того клюбу. Не могучи відповідати всім інтересованим зокрема, подаємо отсею дорогою адресу того клюбу: World's Trade Club, San Francisco, Cal.

Страшна і несподівана смерть.

Михайло Черницький з Дунелен, Н. Дж., родом з села Красне, повіту скалатського, в Галичині, мав 20. марта б. р. відїхати до старого краю. Минулої суботи (13. с. м.) вечер він пійшов змітати сніг із зворотниць (свічів) зелізниці „Сентрал" в Кренфорд, Н. Дж., (він був робітником сеї зелізниці) і там найшов свою смерть. Переїзджаючий експресовий поїзд відтяв йому ліву ногу і потовк сильно голову. Непритомного завезли до шпиталю в Плейнфілд, Н. Дж., де він в неділю закінчив у тяжких муках своє життє. Небіщик мав 45 літ, а осиротив жінку і троє дітий в краю. — Подав И. Янчишин, член 142-го відділу У. Н. Союза.

Модерні методи поборювання недуг.

Слабість забирає чоловікови дорогий час, спричиняє великі розходи, приносить богато терпіння, а дуже часто смерть. Однак сему нещастю нераз можна запобічи в дуже простий спосіб. Приміром морська хороба, котра ще недавно панувала майже на всіх кораблях, тепер лиш деколи показується. Її усунено в той спосіб, що подорожуючим дають їсти свіжі овочі, ярину та вапняний сос, що відганяє від них морську хоробу. Робітники заняті при виробі сірників також колись часто хорували, але відколи усунено з сіркової індустрії білий фосфор, а його місце заступлено червоним, від тоді робітники сеї індустрії позбулися свого ворога. В многих місцях люди позбулися жовтого запалення лише тому, що вибили або витруїли в себе мухи та комарі, котрі успішно розносили згадану недугу від хати до хати.

Щоби забезпечити себе перед всякого рода недугами, ми мусимо знати, з чого вони беруться і спосіб, яким би можна перед ними забезпечитися. На приклад, щоби чутися все здоровим, то просто необхідним є мати все однакову температуру і досить свіжого воздуха. В кождім домі повинен бути реґулятор. Треба стеречися мух і комарів, бо вони найбільше причиняються до поширювання ріжних недуг. Треба також уважати на безпосереднє зараженє.

З висше сказаного бачимо, що нераз в простий спосіб можна уникнути заразливої хороби, не наражаючись на ніякі кошти. В більшій части здоровлє чоловіка залежить від того, як він коло себе ходить і в якім окруженню знаходиться.

Пімстився за батька.

Дия 2. січня б. р. відбулася в окружному суді в Стрию (Галичина) перед скріпленим трибуналом розправа против Дмитра Федишина з Синевідська вижнього, обвиненого за злочин морду.

Один зі страшних епізодів мартирольогії українського народу. В 1914 р. повішено в Сколім 12 найсьвідомійших українських селян з Синевідська вижнього за... москвофільство. Одиноким „свідком" їхнього москвофільства було якесь темне індивідуум, Семко Мусик, що зайшов до Синевідська вижнього і там замешкав. Син одного з повішених, а саме Дмитро Федишин, повернувши тепер яко інвалід з українського війска, застрілив С. Мусика на гробі свого батька. Арештований пересидів 4 місяці в слідчій вязниці в Стрию, а на розправі увільнено його від вини й кари. Обжалованого боронив др. А. Гарасимів, адвокат в Стрию.

Мертві живуть — каже англійський учений.

Недавно тому мав в Ню Йорку в Шуберт Гол виклад англійський учений, Олівер Лодж. Він заявив, що після його переконання чоловік по своїй смерти має дальше своє тіло, яке має чувство та може любуватися своїм окруженнєм. Лодж твердить, що він прийшов до сего заключення не дорогою роздумування, але дорогою досвіду, бо він мав нагоду говорити з людьми „з того світа". Небіщики казали йому, що на другім світі їх окружають цвіти, птиці і инші животини. Небіщики мають на тім сьвіті також свої тіла, але се не є тіла, які вони лишають тут. Ті нові тіла є прозорі, легкі, не мають мяса і їх легко переносити з місця на місце.

На доказ свого твердження подав старий учений такий приклад: „Я сам розмовляв з чоловіком, котрого смерть ствердило аж пять лікарів. Але шестий лікар оживив його і тоді той чоловік розказав мені свої поміченя з того світа. Йому не хотілося вертатись назад і він був задоволений тим, що його душа відлучилась від тіла. Але мусів се зробити проти своєї волі".

Олівер Лодж каже, що душа чоловіка дістає по смерти духове тіло і в той спосіб душа жиє вічно.

Запомога канадійським ветеранам.

Урядники з Отави повідомляють, що правительство Канади виплатило запомоги повернувшим жовнірам $400.000 в самій Альберті. Для підмоги повернувшим жовнірам в цілій домінії сподіваються виплатити $4.000.000.

Нова небезпека для чужинецької преси в Канаді.

В едмонтонських „Новинах" з 10. с. м. читаємо: „Бригадієць Ґрізбах повідомляє, що він внесе в парляменті резолюцію, котра, як перейде, змусить всі публікації в Канаді, кромі англійських і французьких, побіч всего друкованого або циркульованого поміщувати заразом англійський або французький переклад. — Сі є ніщо иншого а замах смертельного удару всім чужинецьким публікаціям. Коли повисша резолюція перейде в закон, то українським і всім иншим чужинецьким часописям прийде певний конець, бо постійно видавати часописи в двох мовах — як се було підчас війни — буде абсолютно неможливо. — Англійці за всяку ціну наважилися знищити чужомовні часописи і книжки, і не роблять сего прямою дорогою заказу, але ніби позволяють, та так їх обтяжують, що красше булоб їх відразу знищити. Чи такий закон має поширити у чужинців любов до англійської мови? Противно, бо замісць шанувати англійську мову і вчити ся її, як чужинці робили се дотепер, вони будуть уважати її тягаром і замісць любити, будуть ненавидіти її. Се-ж природно; накиненого тягару ніхто не любить двигати".

Брак сіна в Альберті.

В цілій Альберті (Канада) дається дуже відчувати брак сіна або якоїнебудь иншої поживи для худоби. Зима тяжка, сніг великий, худоба хоче їсти, а дати нема що. Сіна нема з причини посухи і скорої зими. Много худоби вже гине, а що ще скаже весна і робота? Правительство не всилі дати відповідної помочи.

ДЖЕРЗИ СІТИ!!!

Повідомляєсь всі Братства і Товариства в Джерзи Сіти щоб були ласкаві стриматись на неділю, дня 25. цьвітня від уряджування представлень або других забав, бо тов. Просьвіта дає на сей день Концерт, з котрого дохід пійде для голодуючих Українців в Галичині.

За тов. Просвіта в Джерзи Сіти:
М. Микітишин, предс.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ВЕСТ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Товариство „Згода", від. 62, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінг відбудеться в неділю, 21. марця, в гали МікНіколь, Вест Філядельфія, Па. Проситься всіх членів, аби явилися, бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Початок точно о годині 3-тій пополудни. Вкладки мусять бути зрівнані. — В. Волчанський, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Иосафата, від. 217, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудеться дня 21. марта, точно о 2-гій годині пополудни, під ч. 345 Ремінгтон Стр. Проситься членів, аби явилися на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих членів напоминається, щоби вирівнали свої довги, бо в противнім разі будуть суспендовані. Котрий член не прийде на 2-гу годину, то поступиться з ним після ухвали. — А. Онуфрик, секр.